SIGMA
JASŁO
NIP 685-165-43-60

FIRMA INŻYNIERYJNA
ul. Jana Pawła II 29a, 38-200 Jasło, tel. 13 44 646 40
Firma jest członkiem Izby Projektowania Budowlanego Nr 148

NR REJ.

Zamawiający:

BURMISTRZ MIASTA SANOKA

Przedmiot opracowania:

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE WRAZ Z PROGNOZĄ ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA WYBRANEGO OBSZARU W OBRĘBIE MIASTA SANOKA – DZIELNICA DĄBRÓWKA „OKULICKIEGO III".

AKCEPTACJA	NAZWISKO I IMIĘ	DATA	PODPIS
WYKONAWCA	*mgr inż. Kazimierz Szerląg + Zespół*	***11.2011r.***	
DYREKTOR	***mgr inż. K. Szerląg***	***11.2011r.***	**D Y R E K T O R** ***mgr inż. Kazimierz Szerląg***

Spis treści

1.0. Wstęp - podstawa prawna opracowania. 2
2.0. Cel opracowania 2
3.0. Zakres ekofizjografii. 4
4.0. Położenie administracyjne obszaru objętego opracowaniem. 4
5.0. Położenie fizyczno – geograficzne obszaru objętego opracowaniem. 6
6.0. Budowa geologiczna 6
7.0. Charakterystyka społeczno – gospodarcza terenu 7
8.0. Położenie obszaru objętego opracowaniem oraz stan zainwestowania terenu. 8
9.0. Ochrona szczególnych wartości krajobrazu kulturowego. 23
10.0. Warunki hydrologiczne i wody podziemne. 24
11.0. Wody powierzchniowe. 25
12.0. Uwarunkowania wynikające z ustawy Prawo wodne. 51
13.0. Ograniczenia wynikające z ustawy Prawo geologiczne i górnicze. 54
14.0. Ograniczenia wynikające z ustawy Prawo budowlane. 54
15.0. Ochrona interesów osób trzecich. 55
16.0. Prognoza kierunków i intensywności niepożądanych przekształceń środowiska. ... 56
17.0. Planowanie. 56
18.0. Wnioski. 59
19.0. Dokumenty i materiały wykorzystane przy sporządzaniu ekofizjografii. 61

1.0. WSTĘP - PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA.

Obowiązek sporządzenia opracowania ekofizjograficznego wprowadziła ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z póź. zm.). Zgodnie z definicją zawartą w art. 72 ust.5 przez w/w opracowanie rozumie się dokumentację sporządzaną na potrzeby planów zagospodarowania przestrzennego, charakteryzującą poszczególne elementy przyrodnicze na obszarze objętym planem i ich wzajemne powiązania. Szczegółowy zakres określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U.2002r. nr 155,poz.1298).

Na podstawie powyższych opracowań ekofizjograficznych, stosownie do rodzaju planu, cech poszczególnych elementów przyrodniczych i ich powiązań, zapewnia się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska poprzez dostosowanie funkcji, struktury i intensywności zagospodarowania przestrzennego do uwarunkowań przyrodniczych, zapewnienie trwałości podstawowych procesów przyrodniczych i warunków odnawialności zasobów, eliminowanie lub ograniczanie zagrożeń i negatywnych oddziaływań na środowisko oraz ustalenie kierunków rekultywacji obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka lub klęsk żywiołowych.

2.0. CEL OPRACOWANIA

Opracowanie ekofizjograficzne jest dokumentacją przyrodniczą sporządzona dla potrzeb prac planistycznych w zakresie zagospodarowania przestrzennego, stanowiącą podstawę do zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju w formułowaniu ustaleń dotyczących przeznaczenia terenów na określone cele oraz zasad ich zagospodarowania. Osiągniecie tego celu wymaga rozpoznania stanu środowiska przyrodniczego, mechanizmów jego funkcjonowania oraz określenia stopnia wrażliwości na oddziaływania zewnętrzne. Analiza uzyskanych informacji pozwoli na wskazanie obszarów przyrodniczo cennych, których użytkowanie powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej oraz określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska lub też z powodu występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska. Na pozostałych terenach zaproponowano do realizacji te funkcje gospodarcze, które są najbardziej uzasadnione z uwagi na warunki przyrodnicze oraz ze społeczno- ekonomicznego punktu widzenia.

Dokument ten sporządza się przed podjęciem prac nad projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i ma ono służyć uwzględnieniu uwarunkowań przyrodniczych w konstruowaniu projektu tego planu. Informacja przyrodnicza, charakteryzująca przestrzeń, która w przyszłości podlegać będzie przekształceniom, ma również stanowić podstawę merytoryczną do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, będąc jednocześnie treścią początkowego etapu prac nad tą prognozą. Informacje zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym, oprócz wykorzystania ich w procesie planistycznym z zakresu planowania przestrzennego, będą również stanowić cenną bazę informacyjną w sprawach ocen oddziaływania na środowisko konkretnych przedsięwzięć oraz przy opracowywaniu programów ochrony środowiska.

Środowisko zostało tutaj opisane przy wykorzystaniu informacji archiwalnych, głównie wyników monitoringu poszczególnych komponentów środowiska publikowanych w komunikatach i raportach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie jak również na podstawie analizy dostępnych planów i programów dotyczących zagospodarowania i rozwoju miasta, dokumentacji hydrogeologicznych, geologicznych, hydrologicznych, przyrodniczych. Wykorzystano tu też informacje własne uzyskane podczas wizji terenowej.

Zebrane informacje są tutaj prezentowane na dwa sposoby: w ujęciu komponentowym oraz kompleksowym. Ujęcie komponentowe polega na odrębnym rozpatrywaniu poszczególnych komponentów środowiska *(krajobraz, klimat, gleby, wody, powietrze, przyroda itd.)* – tzw. ekokomponentów. Opis dotyczy podstawowych elementów i cech ekokomponentów, ich zasobów, funkcjonowania, zmian w czasie oraz układu w przestrzeni. Omówiono także skutki antropogenicznego oddziaływania na poszczególne ekokomponenty, formy ochrony oraz dokonano oceny jakości w odniesieniu do norm i terenów sąsiednich.

Wyniki drugiego etapu realizacji opracowania ekofizjograficzego – oceny fizjograficznej, wygodniej jest zaprezentować w ujęciu kompleksowym. Ujęcie kompleksowe sprowadza się do wyodrębnienia jednostek krajobrazowych (geokompleksów) charakteryzujących się w miarę jednorodnym zestawem cech środowiska. Dla każdego z wyodrębnionych geokompleksów oceniano jego walory przyrodnicze, odporność na antropopresję i zdolność do regeneracji.

Analizując budowę i funkcjonowanie środowiska zwrócono uwagę na cechy przyrodnicze uniemożliwiające lub utrudniające działalność człowieka, czyli tzw. bariery fizjograficzne i prawne, co dalej pozwoliło na ocenę zgodności aktualnego użytkowania i zagospodarowania z uwarunkowaniami przyrodniczymi oraz wskazanie potencjalnych i rzeczywistych konfliktów funkcjonalnych.

Ostatni etap ekofizjografii – wskazania planistyczne, jest syntezą poprzednich faz i stanowią podstawową część tego opracowania wykorzystywaną przy konstruowaniu planu

zagospodarowania przestrzennego. Obejmuje on wskazania terenów przydatnych do pełnienia różnych funkcji społeczno-gospodarczych oraz terenów, które w strukturze funkcjonalno przestrzennej obszaru powinny pełnić funkcje przyrodnicze.

3.0. ZAKRES EKOFIZJOGRAFII.

Rodzaje i zakres opracowań ekofizjograficznych określił Minister Środowiska rozporządzeniem z dnia 8 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. z 2002r. Nr 155 poz.1298).

Rozróżnia się dwa rodzaje opracowań ekofizjograficznych:

- podstawowe - sporządzane na potrzeby projektu lub kilku projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru gminy lub jej części albo zespołu gmin lub jego części oraz na potrzeby projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa dla obszaru województwa,
- problemowe - wykonywane w przypadku konieczności bardziej szczegółowego rozpoznania cech wybranych elementów przyrodniczych lub określenia wielkości i zasięgów konkretnych zagrożeń środowiska i zdrowia ludzi.

Niniejsze opracowanie ekofizjograficzne jest opracowaniem podstawowym sporządzanym dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w dzielnicy Dąbrówka m. Sanoka o nazwie „Okulickiego – III".

Ekofizjografia obejmuje obszar miasta ponieważ tylko diagnoza i ocena stanu środowiska w takich granicach pozwala na zidentyfikowanie związków funkcjonalno – przestrzennych w obszarze miasta oraz powiązań z cennymi obszarami przyrodniczymi znajdującymi się w otoczeniu.

4.0. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM.

Obszar będący przedmiotem opracowania administracyjnie położony jest w miejscowości Sanok, w południowej części województwa podkarpackiego. Najstarsza część miasta leży na stromym wzgórzu, którego kulminacyjną jest Góra Parkowa o wysokości 364 m npm. Sanok liczy niespełna 42 000 mieszkańców i 38 km2 powierzchni. Dzielnice Sanoka: Błonie, Dąbrówka, Olchowce, Posada, Śródmieście, Wójtostwo, Zatorze.

KATASTER
ORTO
Sanoczek
Y: 728621.93
E: 22°9'46.24"
Działówka
Garb
Y: 728568.81
E: 22°9'41.58"

5.0. POŁOŻENIE FIZYCZNO – GEOGRAFICZNE OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM.

Według podziału fizycznogeograficznego (*wg J. Kondrackiego*), która za podstawę przyjmuje zróżnicowanie geomorfologiczne, fizycznogeograficzne oraz strefowość geograficzną, cała gmina Sanok położona jest w obrębie trzech jednostek fizyczno-geograficznych: Kotliny Jasielsko - Sanockiej, Pogórza Dynowskiego oraz Pogórza Bukowskiego. Zawężając, obszar będący przedmiotem opracowania zlokalizowany jest w Kotlinie Jasielsko – Sanockiej, która na zachodzie przechodzi w Obniżenie Gorlickie tworząc region zwany „dołami jasielsko–sanockimi". Kotlina ta powstała na mało odpornych warstwach krośnieńskich w obrębie centralnej depresji karpackiej.

Według dziesiętnego systemu regionalizacji analizowany teren miejscowego planu znajduje się w obrębie następujących jednostek:

- Prowincji: Karpaty i Podkarpacie (51)
- Podprowincji: Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (513)
- Makroregionu: Pogórze Środkowobeskidzkie (513.6)
- Mezoregion: Kotlina Jasielsko - Sanocka (513.67).

6.0. BUDOWA GEOLOGICZNA

Pod względem geologicznym cały obszar gminy Sanok, w tym także obszar opracowania, należy do Karpat Zewnętrznych.

Zewnętrzne Karpaty Zachodnie zbudowane są z materiału zwanego fliszem karpackim, który jest zróżnicowany stratygraficznie i facjalnie. Tworzą go głównie osady piaskowców, zlepieńców i łupków, które powstawały od dolnej kredy po oligocen w zbiorniku morskim, w którym sedymentacja materiału zachodziła przy udziale prądów sedymentacyjnych. Głównie osadzał się materiał drobnoziarnisty ale w krótkich okresach czasu gromadzenie materiału gruboziarnistego również miało miejsce.

Osady fliszowe są zróżnicowane litologicznie oraz podlegają różnego typu zaburzeniom, co pozwala na wyróżnienie w Zewnętrznych Karpatach Fliszowych kilku jednostek tektoniczno – facjalnych, które tworzą szereg nasuniętych na siebie płaszczowin. Teren opracowania położony jest w jednostce śląskiej, w obszarze fałdowań mezozoicznych. Płaszczowinę śląską w tym rejonie budują warstwy istebniańskie (w dolnych poziomach zbudowane są z gruboławicowych, jasnoszarych piaskowców i zlepieńców), łupki eoceńskie, warstwy

menilitowe, które tworzą wąskie, niekiedy złuskowane antykliny, często gazonośne i roponośne.

Na utworach trzeciorzędowych osadziły się utwory czwartorzędowe. Wykształcone są w postaci pyłów, glin pylastych oraz glin z domieszką rumoszu skalnego i zalegają bezpośrednio na zwietrzelinie warstw skalnych. Na zboczach ich miąższość waha się od 0,3 do 3,0 m, a w strefie podstokowej lokalnie więcej. W strefie dolinnej na skutek akumulacji doszło do nagromadzenia się materiału żwirowo – piaszczystego.

7.0. CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA TERENU

Miasto położone nad rzeką San, od którego wzięło nazwę, było ważnym grodem obronnym już w IX w., o czym świadczą wykopaliska archeologiczne na podsanockim wzgórzu Fajka. Pierwsza pisemna wzmianka o mieście pochodzi z 1150 r. z Latopisu Hipackiego. 20 stycznia 1339 r. Sanok otrzymał prawa miejskie na tzw. Prawie magdeburskim z rąk księcia halickiego Jerzego II Trojdenowicza. W rok później książę został otruty przez bojarów, a Kazimierz Wielki przyłączył Ruś Halicką do Polski.

W czasach I Rzeczpospolitej miasto wchodziło w skład województwa lwowskiegoruskiego, będąc siedzibą jednostki administracyjnej pod nazwą Ziemia Sanocka. W 1417 roku w sanockim kościele farnym wziął ślub król Władysław Jagiełło z Elżbietą Granowską. W XVII i XVIII w. w wyniku najazdów tatarskich i licznych pożarów Sanok podupadł. W 1772 r. miasto przeszło pod panowanie Austro-Węgier. W XIX w. powstał w Sanoku zakład kotlarski Lipińskiego i Beksińskiego, który następnie przekształcił się w fabrykę wagonów, a po II wojnie w Sanocką Fabrykę Autobusów AUTOSAN.

Podczas I wojny, w okresie 1914-15, Sanok został częściowo zniszczony w trakcie walk austriacko-rosyjskich.

W okresie międzywojennym w mieście powstały nowe zakłady, w tym Sanocka Fabryka Gumy i Fabryka Akumulatorów. Sanok był wówczas siedzibą władz powiatu.

W wyniku II wojny światowej i późniejszych walk z oddziałami ukraińskimi zakończonych akcją „Wisła”, Sanocczyzna została spustoszona i wyludniona (z ponad 120 tys. mieszkańców w 1939 roku w 1945 pozostało około 57 tys.).

Czas powojenny jest okresem odbudowy miasta ze zniszczeń wojennym oraz jego rozwoju. Stopniowo miasto staje się ważnym ośrodkiem przemysłowym, komunikacyjnym i kulturalnym regionu. Obecnie nadal pełni rolę centrum administracyjno-gospodarczego dla gmin leżących na terenie historycznej ziemi sanockiej. Od 1999 roku Sanok jest ponownie siedzibą powiatu.

Obecnie miasto ma powierzchnię 3808 ha, liczy niespełna 42 000 mieszkańców.

Oprócz funkcji oświatowych, usługowych, kulturalnych posiada dobrze rozwiniętą funkcję przemysłową. Największe Zakłady to Autosan, OSM Sanok, Stomil Sanok. Na terenie miasta funkcjonuje prawie 2900 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

8.0. POŁOŻENIE OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM ORAZ STAN ZAINWESTOWANIA TERENU.

Niniejsze opracowanie dotyczy terenu położonego w dzielnicy Dąbrówka miasta Sanoka o nazwie „Okulickiego – III". Jest to obszar położony w Sanoku po wschodniej stronie ulicy Okulickiego o powierzchni około 49 ha.

Obecnie teren ten to: grunty orne, łąki, pastwiska, grunty zadrzewione i zakrzewione, nieużytki oraz tereny z zabudową typu przemysłowego. Z uwagi na fakt, że jest to teren położony w granicach administracyjnych miasta Sanoka został on wyłączony z produkcji rolnej i nie wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Na omawianym terenie występują następujące klasy bonitacyjne:

- Mady i gleby brunatne wyługowane, są to gleby o wadliwych warunkach termicznych, wilgotnościowych i fizykochemicznych, słabo wykształconym poziomie próchniczym. Pokrywają obszary o dużych nachyleniach, stąd profil ich jest niszczony przez procesy erozyjne i denudacyjne. Zaliczane są do klasy IVb, V i VI użytków rolnych.
- Mady rzeczne i gleby brunatne wytworzone na podłożu pyłów i glin pylastych. Charakteryzują się dobrymi warunkami mechanicznymi i fizycznymi natomiast posiadają niekorzystne warunki wilgotnościowe. Zaliczane są do klasy IVa użytków rolnych.
- Skarpy, formy terenu strome o stale niszczonym profilu glebowym.

Od strony północno – wschodniej, wschodniej i południowo wschodniej omawiany teren graniczy z terenami leśnymi.

OBSŁUGA KOMUNIKACYJNA:

Teren objęty planem przylega bezpośrednio do istniejącej ulicy Okulickiego i będzie przez nią obsługiwana. Ulica lokalna – położona poza obszarem planu. Wymagana będzie budowa nowych dróg publicznych.

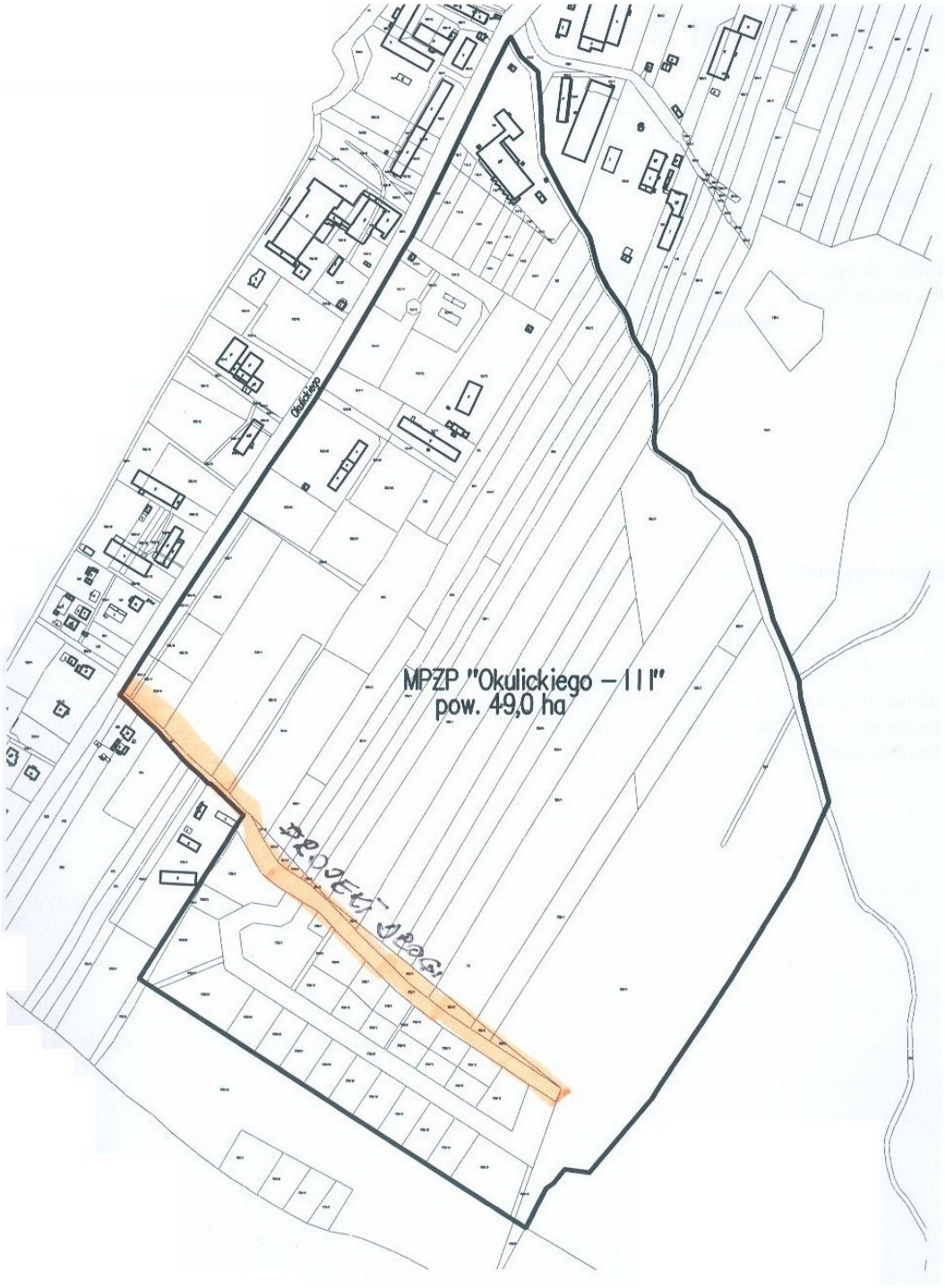

ZAOPATRZENIE W WODĘ:

Teren ten musi zostać kompleksowo uzbrojony infrastrukturę techniczną tj. sieć wodociągową, kanalizację sanitarną, kanalizację deszczową.

Źródłem zaopatrzenia w wodę miasta Sanoka oraz gmin Sanok i Zagórz jest rzeka San. Woda jest pobierana z dwóch ujęć. Są to ujęcia powierzchniowe o procesie technologicznym składającym się z osadzania, koagulacji, filtrowania i chlorowania.

Ujęcie w Trepczy. Ujęcie wody i Stacja Uzdatniania Wody Trepcza dla Sanoka zlokalizowane są na lewym brzegu rzeki San poniżej miasta, na wysokości 282,4 m. n. p. m. Eksploatacją ujęcia zajmuje się Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Sanoku, które posiada pozwolenie wodnoprawne na pobór wody powierzchniowej z rzeki San dla potrzeb komunalnych miasta Sanoka.

Ujęcie w Zasławiu. Kolejnym ujęciem wód powierzchniowych zasilającym system wodociągowy Sanoka jest ujęcie wraz ze Stacją Uzdatniania Wody Zasław. Jest ono zlokalizowane nad rzeką San, powyżej miasta. Eksploatacją ujęcia zajmuje się Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Sanoku, które posiada pozwolenie wodnoprawne na pobór wody powierzchniowej z rzeki San dla potrzeb wodociągu komunalnego zaopatrującego w wodę mieszkańców miasta Sanoka i gmin sąsiednich obowiązujące do dnia 03.01.2015 r.

Omawiany obszar wymaga uzbrojenia w sieć wodociągową, umożliwiającą pobór wody dla lokalizowanych obiektów zgodny z funkcją i sposobem zagospodarowania.

ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW, SIEĆ KANALIZACYJNA:

Generalnie ścieki sanitarne z terenu miasta Sanoka odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w Trepczy, natomiast wody opadowe do przebiegających przez miasto cieków wodnych oraz do rzeki San. Na terenie miasta występują również rejony z kanalizacją ogólnospławną.

System kanalizacji sanitarnej oparty jest na trzech głównych kolektorach sanitarnych „A", „B" i „C", odprowadzających ścieki z terenu miasta. Łączna długość kanalizacji sanitarnej wynosi około 64 km. Na sieci wybudowane są dwie przepompownie ścieków w Olchowcach i przy ul. Okrzei, umożliwiające odprowadzanie ścieków z terenów niżej położonych w stosunku do istniejącej kanalizacji.

Miasto Sanok posiada oczyszczalnię mechaniczno-biologiczną zlokalizowaną w Trepczy o przepustowości 17 105 m^3/d, oddaną do eksploatacji w 1993 roku. Stopień obciążenia ściekami w okresie bezdeszczowym wynosi 60%. Natomiast w czasie opadów ilość ścieków wzrasta o 100%, co uniemożliwia prawidłowe oczyszczanie ścieków.

Obecnie Sanok przystąpił do przebudowy oczyszczalni ścieków oraz ujęcie wody w Trepczy. Wybudowane zostanie około 3 km nowej sieci wodociągowej, spinającej 2 systemy zasilania miasta w wodę z ujęć wody w Trepczy i Zasławiu. Powstanie również zbiornik wyrównawczy na osiedlu Kenara w Sanoku, o objętości 2000 metrów sześciennych wraz z kilometrową magistralą zasilającą ten zbiornik. Planowane zakończenie inwestycji w 2013 roku.

Omawiany obszar nie jest uzbrojony w sieć kanalizacyjną. Wymagana jest budowa sieci kanalizacyjnej na tym terenie i podłączenie wszystkich lokalizowanych obiektów do tej kanalizacji. Ścieki należy odprowadzić poza obszar objęty planem.

Wymagana jest budowa kanalizacji rozdzielczej. Wody opadowe z terenów „czystych" nieutwardzonych można odprowadzać powierzchniowo na tereny zielone pod warunkiem nienaruszenia stosunków wodnych. Wody opadowe z terenów dróg oraz terenów zabudowy produkcyjnej i usługowej należy odprowadzać poza omawiany obszar.

ZAOPATRZENIE W GAZ:

Sanok posiada istniejącą tranzytową magistralę średnioprężną będąca gazociągiem źródłowym dla miejskiej sieci gazowej niskiego i średniego ciśnienia. Wszystkie dzielnice miasta są zaopatrzone w sieci gazowe. Również omawiany obszar należy uzbroić w sieć gazową rozdzielczą.

ENERGETYKA

Zaopatrzenie w energię elektryczna gospodarstw komunalnych oraz zakładów przemysłowych i usługowych następuje poprzez urządzenia Zakładu Energetycznego. Zasilanie urządzeń odbywa się poprzez 178 km linii napowietrznych i kablowych. Obszar objęty planem w części wyposażony jest w sieci i urządzenia elektroenergetyczne. Należy rozbudować istniejącą oraz budowę nowych sieci i urządzeń elektroenergetycznych.

GOSPODARKA ODPADAMI:

Obecnie zbiórka odpadów w mieście prowadzona jest systemem bezpośredniego usuwania odpadów, tzn. regularna usługa zbierania odpadów przy użyciu znormalizowanego sprzętu do gromadzenia i wywozu odpadów. Odzysk odpadów komunalnych ulegających biodegradacji realizowany jest w kompostowni zlokalizowanej poza terenem powiatu sanockiego. Prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów. Na omawianym terenie gospodarkę odpadami należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami

z uwzględnieniem segregacji odpadów u źródeł ich powstawania, z jednoczesnym wyodrębnieniem odpadów niebezpiecznych.

9.0. OCHRONA SZCZEGÓLNYCH WARTOŚCI KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.

W ustawie z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003, Nr 162, poz. 1568) zdefiniowano pojęcie krajobrazu kulturowego jako historycznie ukształtowaną przez człowieka przestrzeń, zawierającą wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze (art. 3, pkt 14). W myśl tej ustawy, ochronie podlega między innymi zabytkowy krajobraz kulturowy, czyli wnętrza urbanistyczne posiadające wartości historyczne, edukacyjne i turystyczne.

Formami ochrony prawnej zabytków są: wpis do rejestru zabytków oraz uznanie za pomnik historii. Szczególnym rodzajem ewidencji konserwatorskiej dotyczącej jednej z kategorii zabytków jest sporządzone w ramach Programu Ministerstwa Kultury - Archeologiczne Zdjęcie Polski (AZP). W oparciu o rejestr zabytków sporządza się programy opieki nad zabytkami, który uwzględnia się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. z 2002, Nr 155, poz. 1298) ocena wartości kulturowych terenu opracowania nie jest wprawdzie przedmiotem badań ekofizjograficznych. Nie można jednak w konstruktywny sposób analizować uwarunkowań przyrodniczych wykorzystania przestrzeni obszaru miasta bez uwzględnienia aspektów kulturowych, które także w istotny sposób warunkują wykorzystanie tejże przestrzeni.

Do najcenniejszych zabytków Sanoka należą:

- gotycki zamek kazimierzowski przebudowany w latach 1523-24 na styl renesansowy,
- katedralna cerkiew prawosławna pw. św. Trójcy z 1784r.,
- budynek tzw. Zajazdu z 1780 r.,
- kościół i klasztor oo. Franciszkanów z lat 1632-40, barokowy, później przebudowany,
- ratusz miejski z XVIII w., przebudowywany w późniejszych latach,
- budynek Starostwa z XIX w., obecnie UM, na fasadzie herb ziemi sanockiej,
- kościół farny pw. Przemienienia Pańskiego z lat 1874-87, zbudowany po pożarze poprzedniej starszej budowli,
- dom mansjonarzy z XVIII w.,
- XVIII i XIX wieczna, zabudowa mieszczańska starówki,
- secesyjna willa rodziny Zaleskich – XIX w.,
- drewniana cerkiew greckokatolicka (obecnie kościół rzymskokatolicki) z 1844 r.

Są to zabytki zlokalizowane w większej odległości od omawianego terenu. Natomiast na omawianym terenie brak jest zabytków podlegających ochronie.

10.0. WARUNKI HYDROLOGICZNE I WODY PODZIEMNE.

W obszarach objętych opracowaniem nie występują udokumentowane złoża kopalin. W obszarze miasta Sanoka można wydzielić dwa użytkowe poziomy wodonośne: czwartorzędowy i trzeciorzędowy (fliszowy). Oba poziomy pozostają często w związku hydraulicznym tworząc pierwszy, przypowierzchniowy poziom wód gruntowych. Stanowią one podstawę dla zaopatrzenia ludności, rolnictwa i przemysłu.

Wody podziemne na przeważającym obszarze miasta charakteryzują się dobrą jakością, naturalnym chemizmem oraz niewielkimi zmianami antropogenicznymi, odpowiadającymi jakościowo wodom przeznaczonym do celów pitnych i gospodarczych.

Obszar objęty opracowaniem znajdują się w granicach dwóch głównych zbiorników wód podziemnych:

- fliszowego GZWP nr 431 – Krosno (Bieszczady), obejmującego wodonośne piaskowce warstw krośnieńskich. Zbiornik nie posiada udokumentowanych zasobów - wszystkie obszary objęte opracowaniem,
- czwartorzędowego udokumentowanego GZWP nr 430 Dolina Sanu, którego granice pokrywają się w zasadzie z granicą doliny Sanu, obejmującą utwory czwartorzędowe o zmiennej wodonośności. Zbiornik ten nie został w całości zatwierdzony.

Trzeciorzędowy poziom wodonośny w utworach fliszowych, ze względu na swoją specyficzną budowę, ma średni stopień zagrożenia. Poziom ten jest odwadniany przez źródła, zgrupowane w przyszczytowych partiach zboczy.

11.0. WODY POWIERZCHNIOWE.

Rzeka San jest prawobrzeżnym dopływem Wisły. Jej długość wynosi 443,4 km. Główne źródła Sanu znajdują się na terytorium Ukrainy, na wschodnim stoku Piniaszkowego w Bieszczadach Zachodnich, na wysokości 843 m n.p.m., w pobliżu Przełęczy Użockiej. Na długości 55 km rzeka stanowi granicę państwa pomiędzy Polską i Ukrainą. Powierzchnia zlewni wynosi 16 861 km2, w tym 14 390 km2 znajduje się w Polsce, a 2471 km2 na Ukrainie.

San uchodzi do Wisły w 378 kilometrze jej biegu, licząc od połączenia Czarnej i Białej Wisełki, 11 km poniżej Sandomierza, na wysokości 138 m n.p.m. Najdłuższym dopływem Sanu jest Wisłok, którego główne źródło znajduje się na północno-wschodnim stoku Baby w Beskidzie Niskim. Ujście tej rzeki do Sanu znajduje się we wsi Dębno. Wśród prawostronnych dopływów Sanu najdłuższa jest Tanew, jej główne źródła znajdują się u zachodniego podnóża Wielkiego Działu we wsi Huta Złomy. Najniższe stany wód Sanu obserwuje się przeważnie w miesiącach letnio-jesiennych (wrzesień, październik), kiedy zmniejsza się ilość opadów, a także zimowych, kiedy występuje pokrywa śnieżna, a grunt jest zamarznięty. W obrębie zlewni Sanu zlokalizowane są dwa zbiorniki zaporowe: Solina i Myczkowce

OCENA JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH:

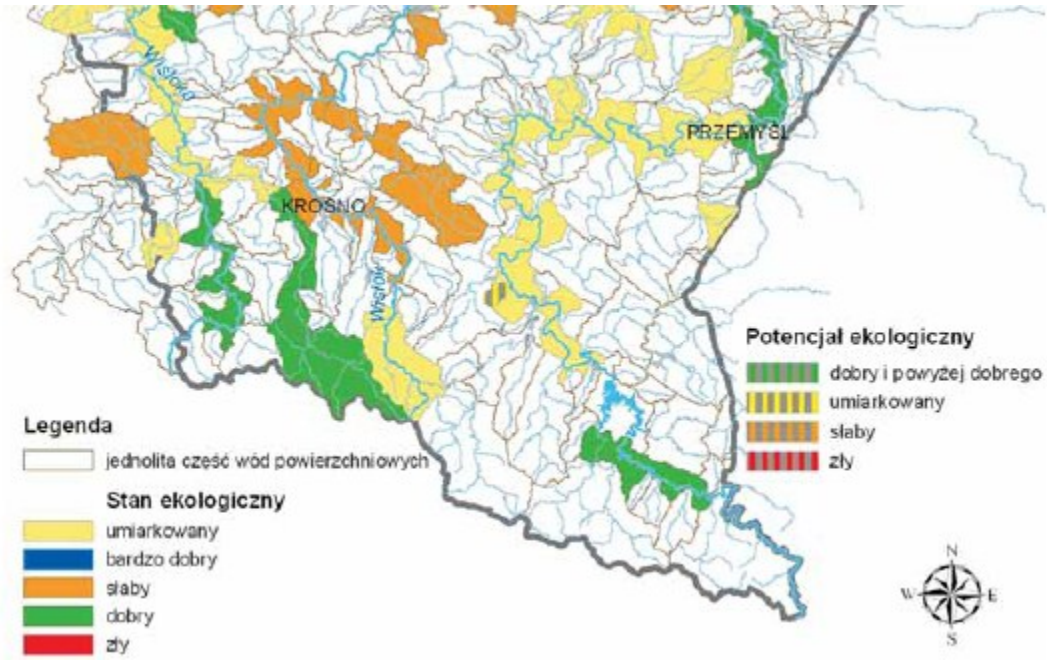

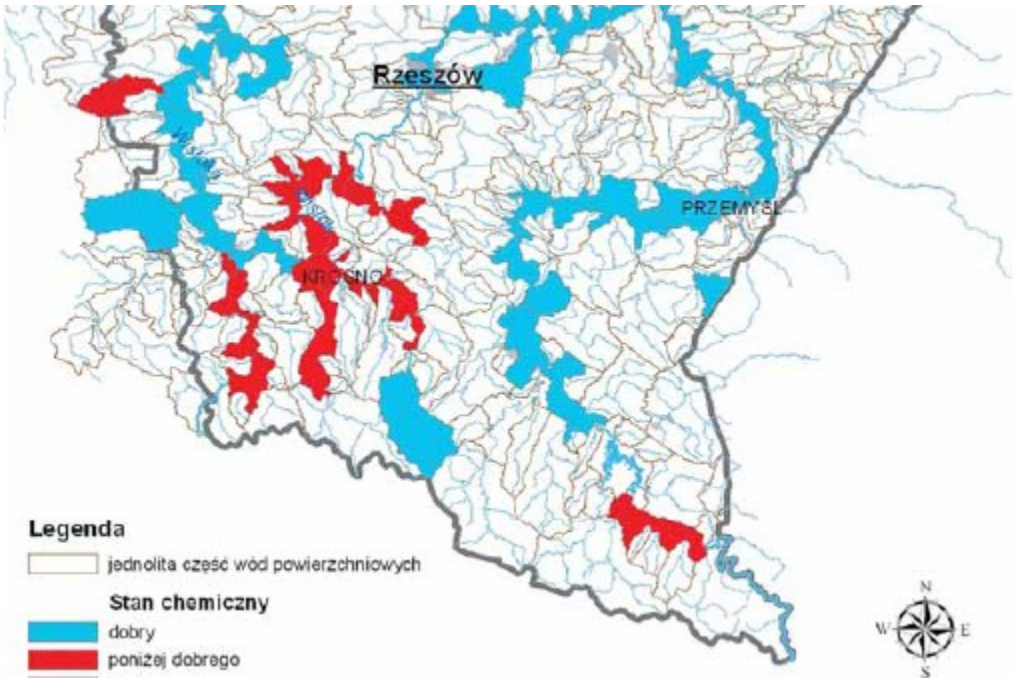
Rzeszów
PRZEMYŚL
KROSNO
Legenda
jednolita część wód powierzchniowych
Stan chemiczny
dobry
poniżej dobrego
N
W
E
S

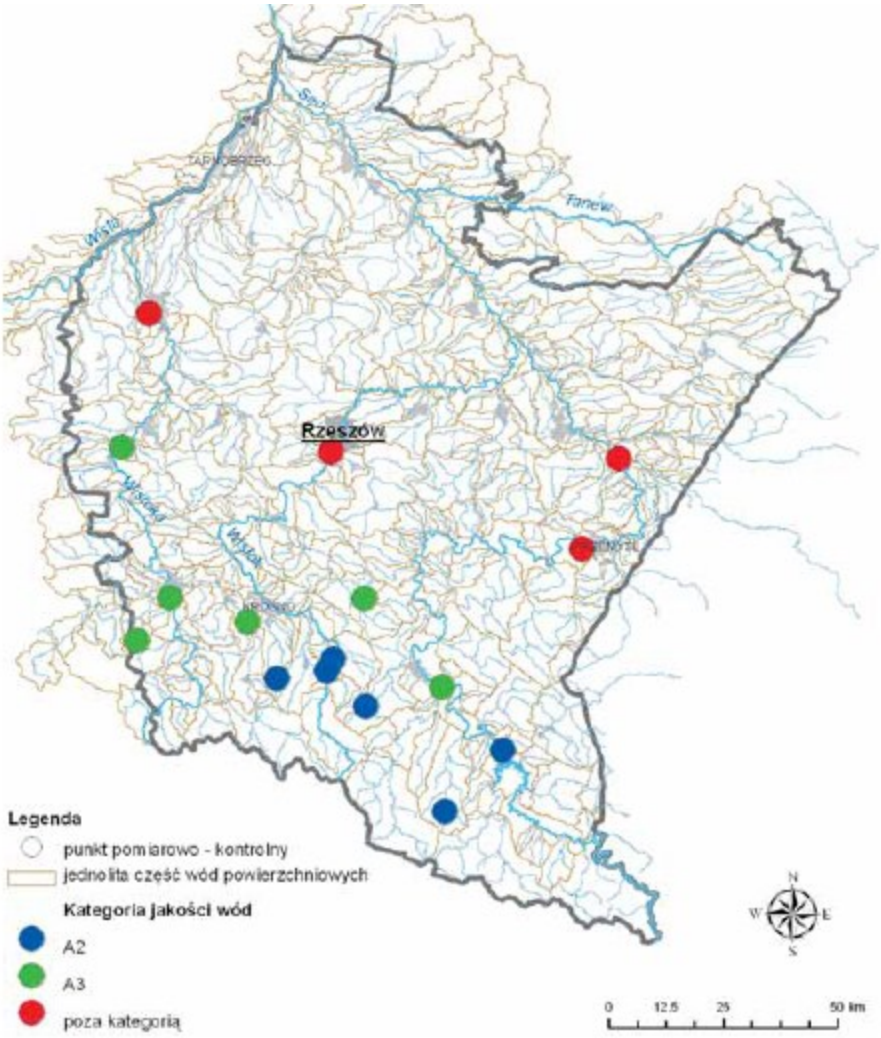
Rzeszów
Wisłoka
Wisła
Legenda
punkt pomiarowo - kontrolny
jednolita część wód powierzchniowych
Kategoria jakości wód
A2
A3
poza kategorią
0
12.5
25
50 km
N
W
E
S

Lp.	Nazwa jednolitej części wód powierzchniowych	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Km biegu rzeki	Kategoria jakości wody wg wskaźników fizykochemicznych (FCH) i bakteriologicznych (B)					
				2007		2008		2009	
				FCH	B	FCH	B	FCH	B
1.	Wisłoka od Rzeszówki do Ropy	Wisłoka-Żółków	108,6	A3	A3	A2	A3	A3	A3
2.	Bednarka do dopływu z Pagorzyny	Bednarka-Wola Cieklińska	16,7	nb.		A1	A3	A2	A3
3.	Jasiołka od Panny do Chlebianki	Jasiołka-Szczepańcowa	28,0	nb.		A2	A2	A2	A3
4.	Wisłoka od potoku Chotowskiego do Rzeki	Wisłoka-Podgrodzie	61,7	A3	A3	A2	A3	A3	A3
5.	Wisłoka od potoku Kiełkowskiego do ujścia	Wisłoka-Wojsław	21,5	A3	A3	A2	poza kat.	A3	poza kat.
6.	Zbiornik Solina do zapory w Myczkowcach	Zbiornik Solina		A2	A2	A2	A2	A2	A2
7.	Hoczewka	Kołonica-Kołonice	0,3	nb.		A2	A2	A2	A2
8.	San od zbiornika Myczkowce do Wiaru	San-Zasław	285,4	nb.		A2	A2	A2	A3
9.	Sanoczek	Sanoczek-Nagórzany	26,7	nb.		A2	A2	A2	A2
10.	San od zbiornika	San-Krasiczyn	183,9	A3	A3	nb.		nb.	
11.	Myczkowce do Wiaru	San-Ostrów	169,5	nb.		A2	A3	A3	poza kat.
12.	San od Wiaru do Wisłoka bez Wisłoka	San-Radymno	134,4	nb.		A3	A3	A3	poza kat.

ZAGROŻENIE POWODZIOWE.

Ustawa Prawo wodne definiuje powódź jako przejściowe zjawisko hydrologiczne polegające na wezbraniu wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach lub na morzu, podczas którego woda po przekroczeniu stanu brzegowego zalewa doliny rzeczne albo tereny depresyjne i powoduje zagrożenie dla ludności lub mienia".

Według informacji uzyskanych w Urzędzie Miasta na omawianym terenie zagrożenie powodziowe nie występuje.

CHARAKTERYSTYKA MEZOKLIMATU.

Klimat miasta i jego okolic kształtuje się pod wpływem wyniesień Pogórza i gór Beskidów, co sprawia, że posiada cechy klimatu górskiego, na który wywierają wpływ masy powietrza polarno-morskiego (napływające z północnego zachodu) oraz masy powietrza polarno-kontynentalnego (napływające z północnego wschodu). W rejonie Sanoka nieznaczną rolę odgrywają masy powietrza arktycznego.

Przebieg średniej miesięcznej temperatury powietrza na stacji w Sanoku jest zróżnicowany. Minimum przypada w miesiącu styczniu, natomiast maksimum w lipcu. Średnia roczna temperatura powietrza z dziesięciolecia wyniosła 7,7ºC. W rejonie opracowania występuje do 50 dni mroźnych oraz do 130 dni z przymrozkiem.

Największe opady notuje się w miesiącach: czerwiec, lipiec, sierpień. Ich amplituda waha się pomiędzy 100-120 mm. Minimum opadów przypada na miesiące zimowe: styczeń i luty i wynosi 40-50 mm miesięcznie. Łączna suma roczna opadów waha się od 737 do 912 mm.

Warunki anemologiczne uwarunkowane są m.in. kierunkiem przebiegu dolin. Częstość występowania wiatrów z poszczególnych kierunków oraz cisz przedstawia poniższy wykres:

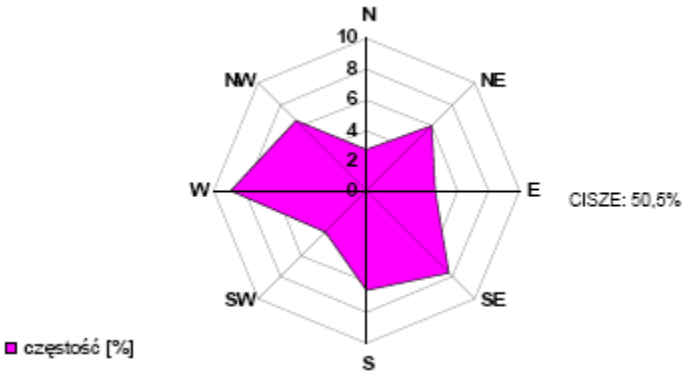

Z powyższego wykresu wynika, że największy udział mają wiatry z sektora zachodniego oraz południowego. Udział wiatrów południowych świadczy o dobrze rozwiniętej cyrkulacji fenowej.

Średnie temperatury powietrza w roku 2010.

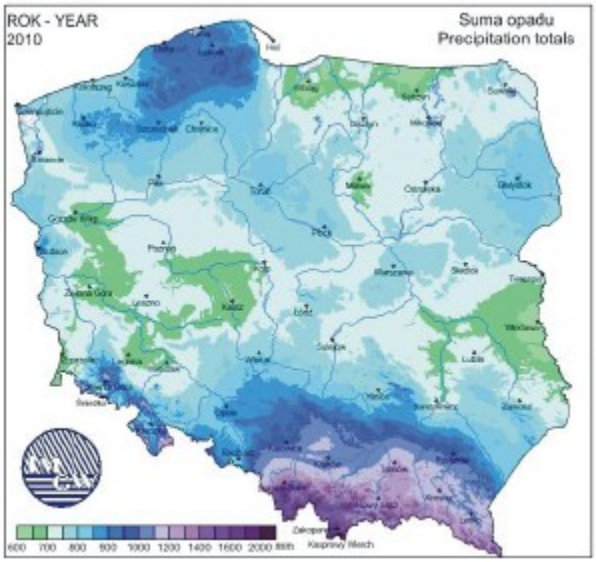

Wielkość opadów w roku 2010.

OCENA STANU CZYSTOŚCI POWIETRZA

Podstawowymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza w Sanoku jest spalanie paliw dla celów bytowych oraz procesy technologiczne w zakładach przemysłowych. Stopień koncentracji źródeł na obszarze miasta i wielkości emisji są zróżnicowane. Największe skupienie punktowych źródeł emisji znajduje się w Sanoku. Są to kotłownie komunalne i zakłady przemysłowe, które emitują zanieczyszczenia powstające podczas prowadzonych procesów technologicznych oraz zanieczyszczenia energetyczne z zakładowych kotłowni przeznaczonych do celów grzewczych i technologicznych.

W strukturze emitowanych do powietrza substancji ze źródeł punktowych zdecydowanie przeważają zanieczyszczenia gazowe, głównie dwutlenek siarki i tlenek węgla pochodzące ze spalania paliw. Ponadto do atmosfery wprowadzane są z procesów energetycznych: tlenek węgla, dwutlenek węgla i pyły. Z procesów technologicznych, stosowanych w zakładach położonych głównie na terenie Sanoka, do powietrza emitowane są węglowodory alifatyczne i aromatyczne oraz metale ciężkie, przy czym emisja zanieczyszczeń technologicznych jest zdecydowanie mniejsza niż zanieczyszczeń powstających przy spalaniu paliw do celów energetycznych.

Ocenę opracowano wykorzystując materiały opracowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Pomiary i badania jakości powietrza prowadzone w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska dostarczają danych dotyczących poziomów wybranych zanieczyszczeń w powietrzu, w różnych skalach przestrzennych i czasowych, a także danych umożliwiających

śledzenie zjawisk o charakterze globalnym. Uzyskane informacje pozwalają na identyfikacje obszarów, na których przekroczone są dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu. Nadrzędnym celem działań podejmowanych na rzecz ochrony powietrza jest ochrona zdrowia ludzkiego, a priorytetowym obszarem dla monitoringu powietrza są miasta i aglomeracje miejskie.

Zgodnie z ustawa Prawo ochrony środowiska wojewódzki inspektor ochrony środowiska wykonuje corocznie ocenę jakości powietrza w strefach. Celem rocznej oceny jest uzyskanie informacji o stężeniach zanieczyszczeń na obszarze poszczególnych stref województwa. Wyniki oceny stanowią podstawę do określenia programów ochrony powietrza dla stref, w których poziom choćby jednej substancji przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji.

Według aktualnych przepisów prawnych, stężenia zanieczyszczeń powinny zostać zredukowane przynajmniej do poziomu stężenia dopuszczalnego na całym terytorium kraju w określonym terminie i nie powinny przekraczać wartości dopuszczalnej po tym terminie.

W oparciu o wyniki pomiarów SO_2 ze stacji monitoringu powietrza dokonano klasyfikacji stref w województwie podkarpackim ze względu na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego dwutlenkiem siarki, w kryterium ochrony zdrowia. Strefy zakwalifikowane zostały do klasy A co oznacza, że na terenie województwa nie wystąpiło w 2010 r. zagrożenie przekroczenia dopuszczalnych stężeń ustalonych dla dwutlenku siarki w powietrzu.

Na podstawie dostępnych wyników pomiarów dokonano klasyfikacji stref w województwie podkarpackim ze względu na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego dwutlenkiem azotu w kryterium ochrony zdrowia za rok 2010. Nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm na żadnej stacji monitoringu powietrza, zlokalizowanej na obszarze województwa, co dało podstawę do zakwalifikowania stref do klasy A.

W ocenie jakości powietrza w województwie podkarpackim za rok 2010 w zakresie tlenku węgla strefy zaliczone zostały do klasy A.

Na podstawie wyników badań dokonano klasyfikacji stref w województwie podkarpackim ze względu na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego pyłem PM10 w kryterium ochrony zdrowia. Strefy miasto Rzeszów i podkarpacka zaliczone zostały do klasy C.

Ze względu na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego pyłem PM2.5 w kryterium ochrony zdrowia Strefa podkarpacka, w której stężenia w trzech punktach pomiarowych przekroczyły ustalony dla roku 2010 margines tolerancji zaliczona została do klasy C.

Zanieczyszczenia gazowe objęte programem badań na terenie województwa podkarpackiego w roku 2010, tj. dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen i ozon (w kryterium ochrony zdrowia) oraz dwutlenek siarki, dwutlenek azotu (w kryterium ochrony roślin) osiągały na terenie województwa niskie wartości stężeń. Nie stwierdzono przekroczeń obowiązujących dla tych substancji wartości kryterialnych w powietrzu, zarówno ze względu na ochronę zdrowia, jak i ochronę

roślin. Pozwoliło to na zakwalifikowanie wszystkich stref z terenu województwa podkarpackiego pod względem zanieczyszczenia powietrza tymi substancjami, dla obu kryteriów, do klasy A.

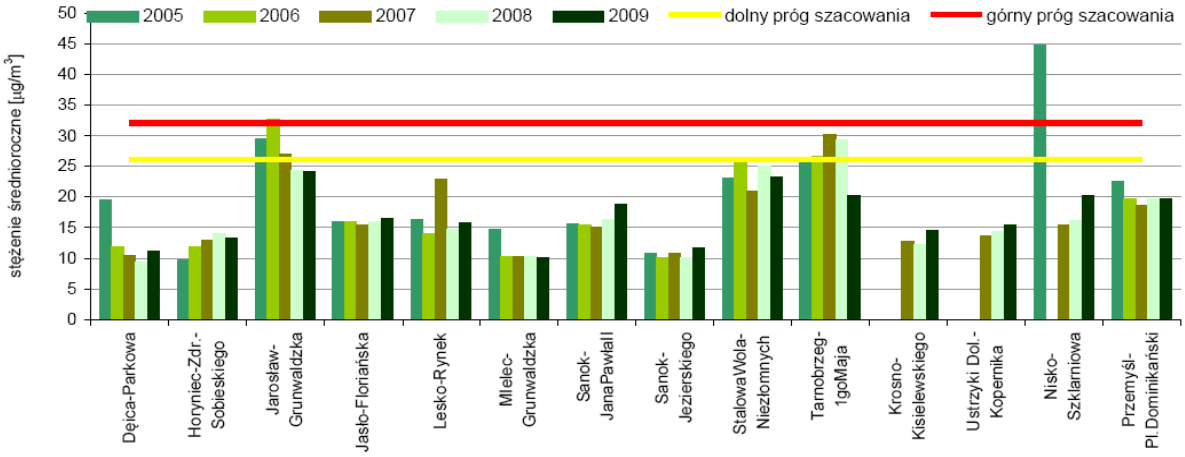

Ryc. 6.1.7. Dotrzymanie progów szacowania dla średniorocznego stężenia NO_2 w strefie podkarpackiej w latach 2005-2009 (źródło [7,8])

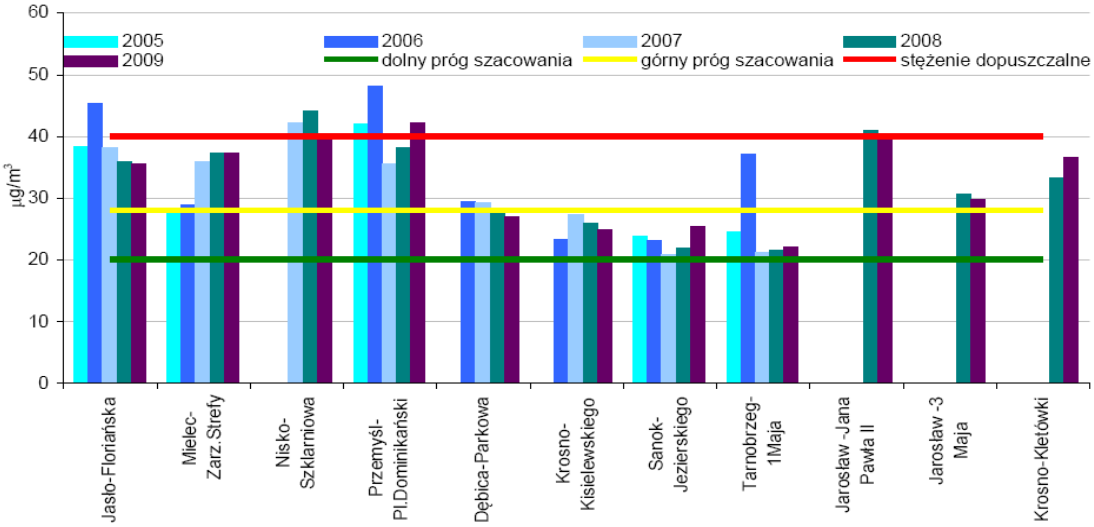

Ryc. 6.1.14. Dotrzymanie progów szacowania dla stężeń średniorocznych PM10 w strefie podkarpackiej w latach 2005-2009 (źródło [7,8])

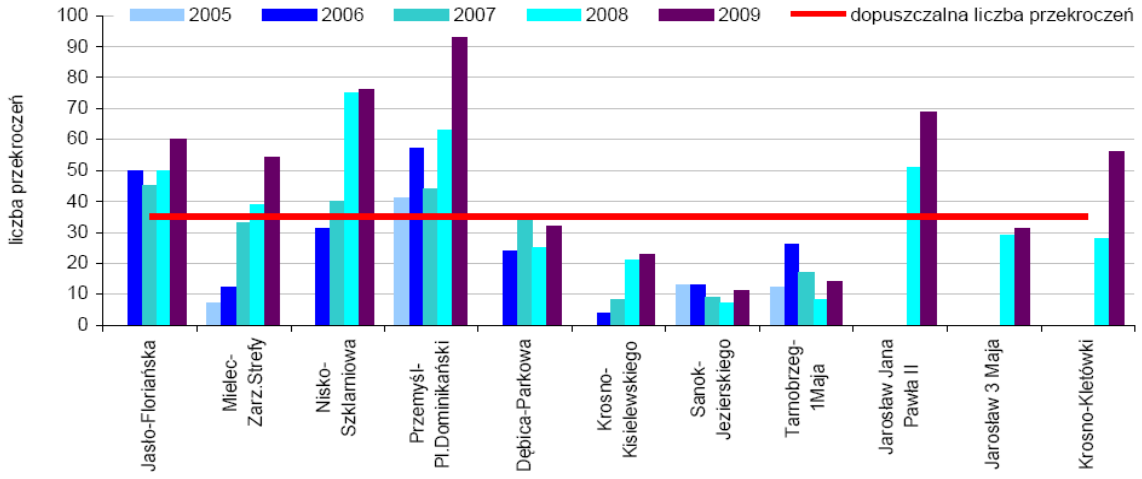

Ryc. 6.1.17. Przekroczenia wartości dopuszczalnej dla średniodobowych stężeń pyłu PM10 w strefie podkarpackiej w latach 2005-2009 (źródło [7,8])

ZAGOSPODAROWANIE TERENU OPRACOWANIA

Obszar opracowania w przeważającej części jest nie zainwestowany. Obejmuje tereny, które najczęściej pełnią funkcję rolniczą. Przeważają łąki oraz pastwiska. Obserwuje się również zadrzewienia śródpolne oraz łęgowe. Cały obszar jest wolny od zabudowy mieszkaniowej oraz zagrodowej. Najbliższe tereny zabudowane występują na południowy zachód od analizowanego obszaru oraz na zachód po drugiej stronie ulicy Okulickiego.

W północno - wschodniej części obszaru znajdują się budynki przemysłowe.

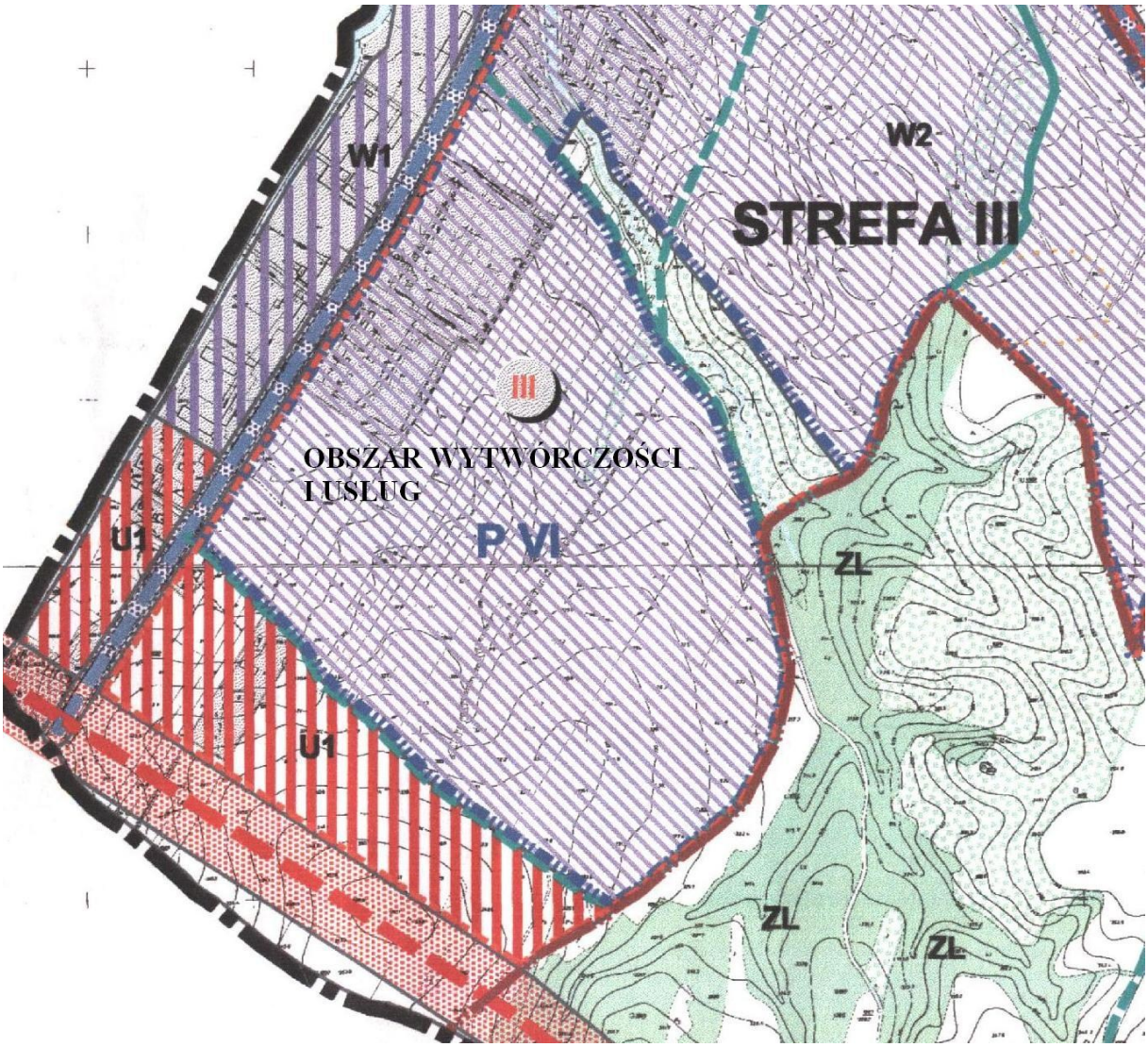

Omawiany obszar zostanie przeznaczony jako:

- 1.P – 6.P tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów,
- U tereny zabudowy usługowej,
- KDG tereny dróg publicznych – droga główna,
- 1.KDL – 2.KDL tereny dróg publicznych – drogi lokalne,
- 1.KDD – 3.KDD tereny dróg publicznych – drogi dojazdowe,
- KDW tereny dróg wewnętrznych,
- 1.Z – 2.Z tereny zieleni nieurządzonej,

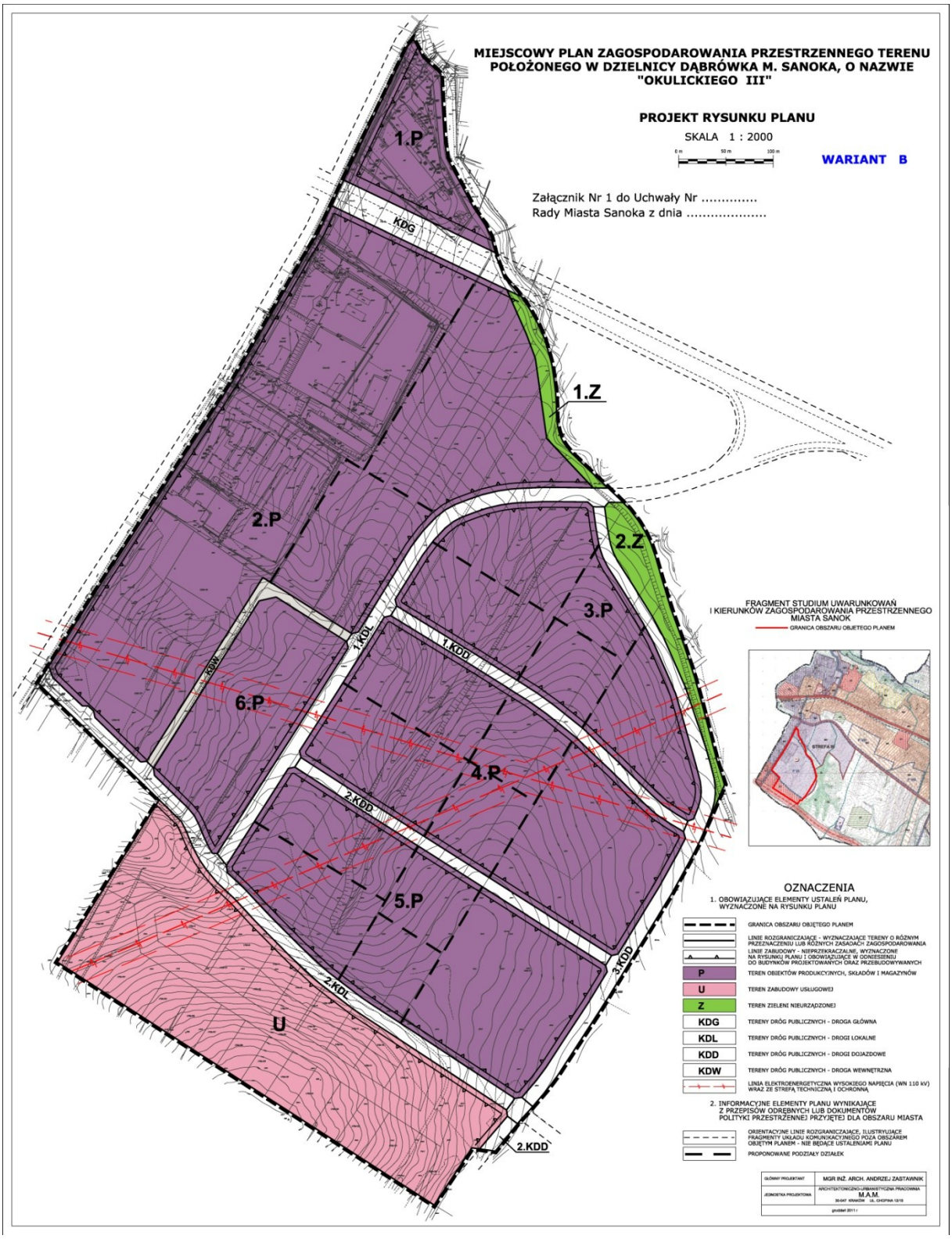
MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO TERENU POŁOŻONEGO W DZIELNICY DĄBRÓWKA M. SANOKA, O NAZWIE "OKULICKIEGO III"
PROJEKT RYSUNKU PLANU
SKALA 1 : 2000
WARIANT B
Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr .....
Rady Miasta Sanoka z dnia .....
1.P
KDG
1.Z
2.P
2.Z
3.P
1.KDL
1.KDD
KDW
6.P
4.P
2.KDD
5.P
3.KDD
2.KDL
U
2.KDD
FRAGMENT STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SANOK
GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM
OZNACZENIA
1. OBOWIĄZUJĄCE ELEMENTY USTALEŃ PLANU, WYZNACZONE NA RYSUNKU PLANU
GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM
LINIE ROZGRANICZAJĄCE - WYZNACZAJĄCE TERENY O RÓŻNYM PRZEZNACZENIU LUB RÓŻNYCH ZASADACH ZAGOSPODAROWANIA
LINIE ZABUDOWY - NIEPRZEKRACZALNE, WYZNACZONE NA RYSUNKU PLANU I OBOWIĄZUJĄCE W ODNIESIENIU DO BUDYNKÓW PROJEKTOWANYCH ORAZ PRZEBUDOWYWANYCH
P TEREN OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW I MAGAZYNÓW
U TEREN ZABUDOWY USŁUGOWEJ
Z TEREN ZIELENI NIEURZĄDZONEJ
KDG TERENY DRÓG PUBLICZNYCH - DROGA GŁÓWNA
KDL TERENY DRÓG PUBLICZNYCH - DROGI LOKALNE
KDD TERENY DRÓG PUBLICZNYCH - DROGI DOJAZDOWE
KDW TERENY DRÓG PUBLICZNYCH - DROGA WEWNĘTRZNA
LINIA ELEKTROENERGETYCZNA WYSOKIEGO NAPIĘCIA (WN 110 kV) WRAZ ZE STREFĄ TECHNICZNĄ I OCHRONNĄ
2. INFORMACYJNE ELEMENTY PLANU WYNIKAJĄCE Z PRZEPISÓW ODRĘBNYCH LUB DOKUMENTÓW POLITYKI PRZESTRZENNEJ PRZYJĘTEJ DLA OBSZARU MIASTA
ORIENTACYJNE LINIE ROZGRANICZAJĄCE, ILUSTRUJĄCE FRAGMENTY UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO POZA OBSZAREM OBJĘTYM PLANEM - NIE BĘDĄCE USTALENIAMI PLANU
PROPONOWANE PODZIAŁY DZIAŁEK
GŁÓWNY PROJEKTANT
MGR INŻ. ARCH. ANDRZEJ ZASTAWNIK
JEDNOSTKA PROJEKTOWA
ARCHITEKTONICZNO-URBANISTYCZNA PRACOWNIA M.A.M.
36-047 KRAKÓW UL. CHOPINA 12/15
grudzień 2011 r.

TERENY OSUWISKOWE

Osuwisko to nagłe przemieszczenie się mas ziemnych, powierzchniowej zwietrzeliny i mas skalnych podłoża spowodowane siłami przyrody lub działalnością człowieka. Jest to jeden z rodzajów ruchów masowych, polegający na przesuwaniu się materiału skalnego lub zwietrzelinowego wzdłuż powierzchni poślizgu. W przypadku gdy proces ten jest powolny, nazywa się go spełzywaniem. Osuwiska występują najczęściej na stokach o nachyleniu 9-140. Do ich powstawania przyczyniają się duże opady zarówno śniegu, jak i deszczu. Na terenie miasta Sanok tereny zagrożone osuwiskami znajdują się głównie w północno – zachodniej części.

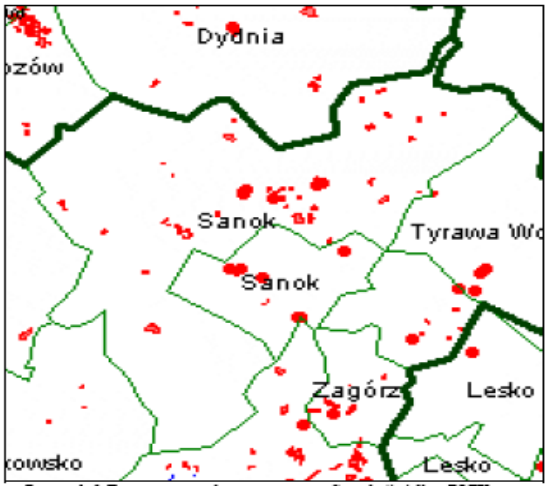

KLIMAT AKUSTYCZNY.

Zespół zjawisk akustycznych, które zachodzą w środowisku, wywołanych hałasem ze źródeł znajdujących się w środowisku i (lub) poza nim, określony za pomocą odpowiednich parametrów (wskaźników) akustycznych w funkcji częstotliwości, czasu i przestrzeni, nazywa się umownie klimatem akustycznym środowiska.

W środowisku przyrodniczym, zarówno naturalnym, jak też zurbanizowanym (osiedle, miasto), występują grupy hałasów: drogowy, kolejowy, lotniczy, wodny, przemysłowy. Wszystkie te grupy hałasów tworzą określony wynikowy klimat akustyczny.

Do zachowania zdrowia, a także do pracy, wypoczynku i wszelkiej działalności człowieka konieczny jest w środowisku odpowiedni klimat akustyczny. Ogromny wpływ na jego pogorszenie mają zanieczyszczenia wibroakustyczne, pochodzące z pojedynczych i zgrupowanych źródeł hałasu. Wzdłuż tras i w pobliżu obiektów komunikacyjnych oraz przemysłowych znacznie pogarszają się parametry klimatu akustycznego środowiska zewnętrznego, co zmniejsza przydatność tych terenów dla człowieka, niekorzystnie zmieniając także warunki akustyczne w obiektach na nich usytuowanych.

Szkodliwy wpływ hałasu i wibracji na środowisko przyrodnicze, a tym samym na zdrowie i na wszelką działalność człowieka, jest często, wskutek niedostatecznej świadomości społeczeństwa, bagatelizowany, szczególnie przy ustalaniu priorytetów i przeznaczaniu środków na ochronę środowiska. Dzieje się tak dlatego, że skutki oddziaływania hałasu nie są równie gwałtowne i szybkie jak, np. powstałe w wyniku zanieczyszczenia wody, gleby czy powietrza, kumulują się one bowiem w czasie.

Do najbardziej narażonych na zanieczyszczenia wibroakustyczne należą:

- tereny wzdłuż drogowych i kolejowych tras komunikacyjnych,
- powierzchnie w otoczeniu hałaśliwych obiektów komunikacyjnych i przemysłowych,
- tereny dużych, średnich i małych miast, a także zurbanizowanych wsi oraz tereny nasycone środkami produkcji (warsztaty naprawcze, maszyny rolnicze i przemysł spożywczy).

Istotnym źródłem hałasu wpływającym negatywnie na środowisko jest hałas przemysłowy, który ze względu na zasięg i oddziaływanie ma charakter bardziej lokalny.

Do oceny hałasu w środowisku zewnętrznym ma zastosowanie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120 poz. 829 z 2007 r.).

Klasyfikację akustyczną przeprowadza się wg. załącznika do w/w Rozporządzenia:

DOPUSZCZALNE POZIOMY HAŁASU W ŚRODOWISKU

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego starty, lądowania i przeloty statków powietrznych przez linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq\ D}$ i $L_{Aeq\ N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalenia i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe[1)]		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq\ D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq\ N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq\ D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq\ N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A" uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	**50**	**45**	**45**	**40**
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży[2)] c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	**55**	**50**	**50**	**40**
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe[2)] d) Tereny mieszkaniowo - usługowe	**60**	**50**	**55**	**45**
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. Mieszkańców[3)]	**65**	**55**	**55**	**45**

[1)] *Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.*

[2)] *W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze mocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.*

[3)] *Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. Mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.*

W związku z planowanym zagospodarowaniem omawianego obszaru pod zabudowę usługową i produkcyjną – tereny w sąsiedztwie omawianego obszaru – zgodnie z załącznikiem do w/w Rozporządzenia nie podlegają klasyfikacji akustycznej za wyjątkiem

działki 1339 i 1751 za drogą Nr ew. 1337 gdzie w odległości około 25 m od omawianego obszaru znajduje się istniejąca zabudowa mieszkalna z budynkiem gospodarczym. Omawiany obszar przylega bezpośrednio do istniejącej ulicy Okulickiego, za którą znajduje się również zabudowa mieszkalna. Są to dwa budynki mieszkalne i gospodarcze zlokalizowane w odległości około 20 m od ulicy Okulickiego. Wzdłuż ulicy Okulickiego od zachodniej strony omawianego obszaru znajdują się budynki usługowe i przemysłowe.

W związku z powyższym najbliższe tereny chronione akustycznie to wymieniona wyżej zabudowa mieszkalna, które proponuje się sklasyfikować wg. punktu 2a załącznika do w/w Rozporządzenia, tj.:

2a: „Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej".

W związku z tym dla tego typu terenów obowiązują następujące wartości:

- przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym $L_{Aeq\ D}$ = 55 dB-A
- przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy $L_{Aeq\ N}$ = 45 dB-A

RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII.

Szczególnym rodzajem zagrożeń występujących w środowisku są tzw. „nadzwyczajne zagrożenia" charakteryzujące się nagłym przebiegiem. Do zagrożeń takich zaliczyć należy albo klęski o charakterze naturalnym (powodzie, huragany, trzęsienia ziemi) albo katastrofy i wypadki związane z technologiami i wytworami ludzkimi jak: uwalnianie się niebezpiecznych substancji chemicznych, wybuchy, katastrofy komunikacyjne itp. zwane poważnymi awariami. Cechami charakterystycznymi zdarzeń związanych z poważnymi awariami jest ich niepowtarzalność, losowość, wieloprzyczynowość i różnorodność bezpośrednich skutków. Mogą one powodować zagrożenie zdrowia i życia ludzi, degradację środowiska czy też poważne straty gospodarcze.

W ustawie prawo ochrony środowiska zawarte są przepisy ogólne, instrumenty prawne służące przeciwdziałaniu poważnej awarii i poważnej awarii przemysłowej, obowiązki prowadzącego zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz obowiązki organów administracji związane z awariami.

Ustawa Prawo ochrony środowiska wprowadza dwie kategorie obiektów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej:

- zakłady o zwiększonym ryzyku,
- zakłady o dużym ryzyku wystąpienia awarii.

Kwalifikacja zakładu do jednej z tych kategorii związana jest z ilością substancji niebezpiecznych znajdujących się w obiekcie. Zasady zaliczania zakładów do kategorii zakładów o zwiększonym ryzyku albo zakładów o dużym ryzyku określone zostały w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2002, Nr 58, poz. 535).

Na terenie objętym opracowaniem nie funkcjonują zakłady przemysłowe, w których występowałyby rodzaje i ilości substancji niebezpiecznych pozwalające zakwalifikować je do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej. Nie ma tu też obiektów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej. Również projekt planu nie dopuszcza lokalizacji tego typu obiektów.

TERENY O BARDZO NIEKORZYSTNYCH WARUNKACH BIOTOPOKLIMATYCZNYCH.

Na terenach objętych opracowaniem nie występują obszary o bardzo niekorzystnych warunkach biotopoklimatycznych. Obniżone walory termiczno - wilgotnościowe mogą mieć tereny zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie cieków.

UWARUNKOWANIA MORFOLOGICZNE.

Urozmaicenie powierzchni ziemi stanowi jeden z istotnych atutów przestrzeni, czyniąc ją bardziej atrakcyjną krajobrazowo szczególnie, gdy walor ten zostanie wykorzystany zgodnie z warunkami naturalnymi przy możliwie najszerszym zachowaniu rzeźby oraz eksponowaniu jej charakterystycznych linii. Ale jednocześnie może ono wprowadzać utrudnienia i ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, zwłaszcza pod zabudowę. Na omawianym obszarze przeważają tereny dogodne do posadowienia obiektów budowlanych. Utrudnienia takie mogą wystąpić w terenach na którym spadki terenu przekraczają 8°. Przy tak dużym nachyleniu terenu występuje zagrożenie gruntów erozją wodną.

Na omawianym terenie występuje **strefa IA** - obszary terasy nadzalewowej drugiej i terasy wysokiej. Fragmenty stoków i zrównań wierzchowinowych. Tereny o nieznacznych nachyleniach wyrażających się wartością spadków w granicach 2 do 8 %. Są to tereny o korzystnych warunkach klimatu lokalnego. Dobrze nasłonecznione i usłonecznione. Odznaczają się dobrymi warunkami termiczni – wilgotnościowymi. Wolne od zastoisk zimnych mas powietrza, dobrze przewietrzane. Uciążliwością są tutaj wiatry z różnych kierunków. Podłoże budują grunty nośne nadające się do bezpośredniego sadowienia budynków. Lokalnie mogą pojawiać się niewielkie ilości śródglinowych wód zawieszonych, wody te występują w postaci sączeń w strefie głębokości 1,0 – 2,0 m p.p.t. Są to tereny

odpowiednie do lokalizacji wszystkich rodzajów budownictwa. W celu ochrony przed silnymi wiatrami zaleca się lokalizację osłonowej zieleni wysokiej.

W części południowo – zachodniej omawianego obszaru znajduje się teren ze **strefą IB** – fragmenty teras wysokich i stoków, tereny o większych nachyleniach, spadki wahają się w granicach 8 do 12 %. Podobnie ja w strefie IA są to tereny bardzo dobrze usłonecznione i nasłonecznione. Tereny w mniejszym stopniu narażone na działanie uciążliwych wiatrów wiejących z kierunków przeciwnych do ekspozycji stoku w danym rejonie. Są to tereny do lokalizacji wszystkich rodzajów budownictwa. Utrudnienia stanowią większe nachylenia terenu wymagające makroniwelacji.

Strefa IC – to fragmenty stoków o ekspozycji SE, S i SW i o nachyleniach wyrażających się spadkami w granicach 12 do 20 % i lokalnie niewielkie powierzchniowo fragmenty stoków powyżej 20 %. Tereny o bardzo korzystnych warunkach klimatu lokalnego. Charakteryzują się bardzo dobrym usłonecznieniem i nasłonecznieniem. Warunki termiczni – wilgotnościowe bardzo dobre. Tereny mniej narażone na działanie uciążliwych wiatrów. Podłoże budują deluwialne gliny zboczowe, względnie wietrzeliny warstw skalnych złożone na litej skale. Miąższość pokrywy deluwialno – wietrzelinowej jest bardzo zróżnicowana. Lokalnie w minimalnych ilościach spodziewane są sączenia śródglinowych wód zawieszonych występujące w strefie głębokości 1,0 do 2,0 m p.p.t. Utrudnienia w lokalizacji budownictwa stanowi duże nachylenie terenu wymagające dużego nakładu robót ziemnych przy makroniwelacji oraz przygotowaniu dróg dojazdowych.

Strefa III B – występuje w części zachodniej. Doliny boczne w górnych odcinkach wąskie, głęboko wcięte. W dolnych odcinkach dość szerokie o płaskich dnach ograniczonych stromymi zboczami. Są to tereny słabo usłonecznione i nasłonecznione. Obszar spływu i stagnacji zimnych i wilgotnych mas powietrza. Charakteryzują się niskimi temperaturami i dużą wilgotnością względną powietrza. Narażone są na częste inwersje temperatury, występowanie lokalnych mrozowisk. Wydłużony okres przymrozków wiosennych oraz duża częstotliwość i długie zaleganie mgieł i zamgleń. Stropowe partie podłoża budują gliny próchniczne organiczne złożone na piaskach i żwirach, względnie bezpośrednio na wietrzelinach skalnych. Miąższość glin jest zróżnicowana i waha się w granicach 0,5 do 4,0 m. Konsystencja tych gruntów przeważnie plastyczna. Wody gruntowe gromadzą się w glinach jako śródglinowe wody zawieszone. Występują płytko, sączenia ich obserwowano na głębokościach od 0,5 do 2,5 m od p.p.t. W okresach intensywnych opadów mogą wystąpić bezpośrednio pod powierzchnią terenu. Tereny te nie są wskazane dla budownictwa. Mogą być wykorzystane dla celów komunikacyjnych. W rejonach występowania użytków zielonych nie wskazana jest zmiana zagospodarowania ze względu na ochronę lokalnych ekosystemów.

Na omawianym obszarze występują skarpy naturalne. Są to formy o dużych nachyleniach w granicach 40 do 80 %. Wysokość ich jest zróżnicowana. Powierzchnia skarp pokryta jest glinami deluwialnymi w niewielkiej miąższości. Lokalnie w ścianie skarpy odsłonięte są wychodnie warstw skalnych. Tereny te nie nadają się do zabudowy. Lokalizacja ciągów

i obiektów komunikacyjnych, względnie kolektorów wymagać będzie określenia ich stateczności. W obrębie skarp należy zachować pokrycie roślinnością krzewiastą, darniową i drzewiastą.

OBSZARY OGRANICZONEGO UŻYTKOWANIA.

Obszar ograniczonego użytkowania w rozumieniu art. 135 Prawa Ochrony Środowiska jest obszarem tworzonym w drodze aktu prawa miejscowego (rozporządzenie wojewody lub uchwała rady powiatu), na którym dopuszcza się przekroczenie standardów jakości środowiska. Mogą być one tworzone wyłącznie wokół oczyszczalni ścieków, składowisk odpadów komunalnych, kompostowni, tras komunikacyjnych (linie kolejowe i drogi), lotnisk, linii i stacji elektroenergetycznych oraz instalacji radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych. Utworzenie takiego obszaru jest obligatoryjne, jeśli z postępowania OOŚ, analizy porealizacyjnej lub przeglądu ekologicznego wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań nie mogą być dotrzymane normy środowiskowe poza terenem wymienionych wyżej obiektów. Zgodnie z art. 73 ust.1 pkt 2 powołanej wcześniej ustawy, ograniczenia wynikające z utworzenia obszarów ograniczonego użytkowania uwzględnia się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Na terenie będącym przedmiotem niniejszego opracowania nie utworzono dotychczas obszarów ograniczonego użytkowania i nie planuje się też w przyszłości.

OBSZARY WYSTĘPOWANIA INTENSYWNYCH PROCESÓW GEODYNAMICZNYCH.

Osuwanie się mas ziemnych stanowi element zjawiska ruchów masowych ziemi, przez które należy rozumieć również inne rodzaje przemieszczania się gleby i ziemi (obrywy, spełzywania oraz wszelkie inne przemieszczenia powierzchniowe skał wywołane grawitacją). Ruchy masowe ziemi są zjawiskami geologicznymi, związanymi przede wszystkim z działaniem sił przyrody, takimi jak gwałtowne opady deszczu, intensywne topnienie śniegu, podnoszenie się poziomu wód gruntowych oraz wezbrania rzek i potoków. Nie należy jednak zapominać o coraz większym wpływie działalności człowieka na powstawanie przedmiotowych zjawisk. Poprzez podcinanie zboczy przy budowie dróg oraz budynków, wycinkę drzew na stokach w ramach intensywnej eksploatacji lasów, a także coraz częstsze stosowanie technik strzałowych i wiertniczych podczas robót ziemnych, sami przyczyniamy się do nasilenia negatywnych skutków osuwisk i innych zjawisk ruchów masowych ziemi.

Przeciwdziałanie zjawiskom osuwisk i innych ruchów masowych ziemi, między innymi poprzez wprowadzenie mechanizmów uniemożliwiających zabudowę terenów zagrożonych zjawiskiem ruchów masowych ziemi, zabezpieczenie przed zjawiskiem osuwania się ziemi oraz minimalizacji negatywnych skutków tego zjawiska znalazły swoje odzwierciedlenie

w znowelizowanej ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. Ustawa ta nakłada obowiązek uwzględnienia potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom na etapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Zarówno w studium, jak i w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, powinien zostać określony sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku ruchów masowych ziemi), co powinno się przyczynić do ograniczenia budowy na terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenach, na których już wystąpiło zjawisko tych ruchów.

W celu zapewnienia powszechnego dostępu do informacji o terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenach, na których występują te ruchy, zawartych we wskazanych powyżej rejestrach, w Prawie ochrony środowiska wprowadzono obowiązek umieszczania danych o tych rejestrach w publicznie dostępnym wykazie prowadzonym przez starostę (art. 19 ust. 2 pkt 23a).

Na występowanie ruchów masowych w postaci osuwania, spełzywania i soliflukcji narażone są stoki o nachyleniu powyżej 7° [Klimaszewski].

OBSZARY CHRONIONE - PRAWNA OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH.

Teren opracowania nie znajduje się w zasięgu żadnego Obszaru Chronionego Krajobrazu, oraz nie występują tu obiekty prawnie chronione takie jak: pomniki przyrody nieożywionej czy rezerwaty.

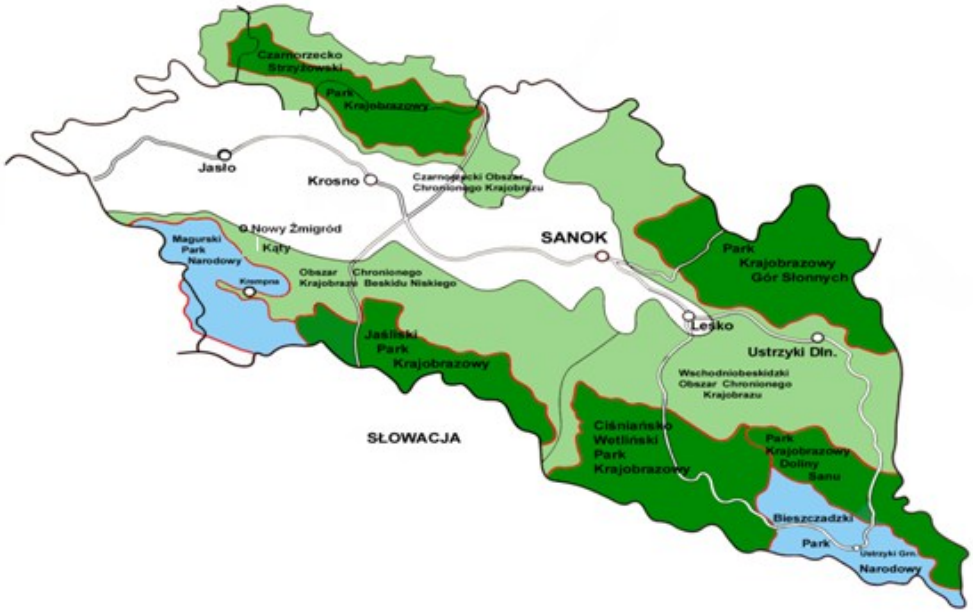

Obszary chronionego krajobrazu:

Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu utworzony Rozporządzeniem Wojewody Krośnieńskiego Nr 10 z dnia 2 lipca 1998 roku (Dz. Urz. Województwa Krośnieńskiego Nr 17/98 poz. 223). Prawie w całości położony jest w Beskidach Wschodnich, jedynie północno-zachodni fragment leży na Pogórzu Dynowskim. Administracyjnie WOCHK znajduje się na terenie gmin: Baligród, Brzozów Czarna, Dydnia, Komańcza, Lesko, Lutowiska, Olszanica, Nozdrzec, Sanok, Solina, Zagórz, Ustrzyki Dolne.

Pod względem walorów przyrodniczych omawiany Obszar jawi się jako niezwykle zróżnicowany. Na szczególne wartości składają się elementy przyrody żywej i nieożywionej. Zróżnicowanie geomorfologiczne terenu jest odbiciem budowy geologicznej, tektoniki oraz procesów denudacyjnych. Charakterystyczne fragmenty budowy geologicznej reprezentowane są przez:

- naturalne formy skałkowe, wierzchowinowe i stokowe,
- klasyczne odsłonięcia utworów geologicznych.

Najcenniejsze z nich chroni się w rezerwatach przyrody bądź jako pomniki przyrody nieożywionej. Obszar bogaty jest ponadto w wiele innych naturalnych wychodni skalnych i odsłonięć przekrojów stratygraficznych (np. na terenie rezerwatu „Przełom Sanu pod Grodziskiem” i „Nad Zalewem Myczkowieckim”).

Ważnym elementem decydującym o wysokich walorach krajobrazowych są liczne potoki i rzeki tworzące na niektórych odcinkach malownicze przełomy.

Wschodniobeskidzki O.Ch.K. pod względem geobotanicznym zawiera się w granicach Karpat Wschodnich, w których skład wchodzą dwie jednostki: Bieszczady oraz Pogórze Przemyskie. Do niezaprzeczalnych walorów przyrodniczych będących przykładem odrębności regionu należą: naturalny układ pięter roślinnych, wysoki stopień naturalności zbiorowisk roślinnych oraz bogaty skład flory.

Omawiany Obszar charakteryzuje wysoka lesistość. W drzewostanach przeważają jodła i buk, często w starszych klasach wieku. Dominującym zbiorowiskiem jest żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae–Fagetum* występująca w wielu podzespołach. Na szczególną uwagę zasługuje podzespół wilgotny *Dentario glandulosae–Fagetum lunarietosum*, ze względu na rzadkość występowania i bardzo małe powierzchnie.

Runo obfituje w gatunki rzadkie oraz objęte ochroną gatunkową. Są to m.in. buławnik mieczolistny *Cephalanthera longifolia*, parzydło leśne *Aruncus sylvestris*, tojad dzióbaty *Aconitum variegatum*, wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*.

Rozległe kompleksy lasów charakteryzują się również bogactwem gatunkowym fauny. Ma ona charakter typowo górski, obecne są tu ponadto gatunki puszczańskie oraz spora grupa taksonów niżowych. Występują tutaj typowe dla karpackich lasów gatunki takie jak:

niedźwiedź brunatny *Ursus arctos*, żubr *Bison bonasus*, ryś *Lynx lynx* oraz żbik *Felis silvestris*. Jej specyfikę podkreślają endemity karpackie (traszka karpacka, salamandra plamista) oraz gatunki ciepłolubne (muchołówka białoszyja).

Na terenach Wschodniobeskidzkiego O.Ch.K. znajduje się szereg zabytków kultury materialnej, z których najcenniejsze i najliczniej reprezentowane są cerkwie bojkowskie i łemkowskie. Znaczną wartość historyczną posiadają również grodziska wczesnośredniowieczne z IX – XI wieku oraz starsze (jedna z osad położona była w Huzelach, w bliskim sąsiedztwie obecnej siedziby Nadleśnictwa).

Miasto Sanok wyłączone jest z obszaru chronionego krajobrazu.

Parki krajobrazowe:

Obszar Natura 2000 Góry Słonne PLH180013 został zatwierdzony przez Komisję Europejską w 2008 roku. Zajmuje powierzchnię 46071,5 ha. Prawie w całości zawiera się w Parku Krajobrazowym Gór Słonnych i w obszarze OSOP Góry Słonne PLB180003. Pod względem administracyjnym obszar położony jest w woj. podkarpackim. Rozciąga się na terytorium czterech powiatów: bieszczadzkiego, sanockiego, leskiego i przemyskiego. Obejmuje częściowo terytorium następujących gmin: Lesko, Olszanica, Tyrawa Wołoska, Bircza, Ustrzyki Dolne, Sanok oraz Sanok – miasto.

Wschodnią granicę obszaru wyznacza granica państwowa z Ukrainą na odcinku Bandrów - Arłamów, od południa w większości linia drogowo - kolejowa na odcinku Ustrzyki Dolne - Lesko. Zachodnia granica biegnie doliną Sanu od Monasterca po Dobrą i wreszcie północna - granicą administracyjną gminy Ustrzyki Dolne oraz w pobliżu południowej granicy gminy Bircza.

Obszar Natura 2000 Góry Słonne prawie w całości leży w Karpatach Wschodnich. Układ grzbietów górskich jest rusztowy, przebiegają one w kierunku NW-SE. Najwyższym szczytem obszaru jest Słonny o wysokości 671 m.n.p.m. Przeważająca część obszaru należy do zlewni Sanu, sieć rzeczna jest gęsta o układzie kratowym, a poszczególne cieki często tworzą odcinki przełomowe. Dominują gleby brunatne. Roczna suma opadów jest wysoka. Pokrywa śnieżna zalega średnio ponad 90 dni. Większość powierzchni obszaru Natura 2000 Góry Słonne pokryta jest przez zalesione pasma górskie. Lasy są własnością Skarbu Państwa i pozostają w zarządzie Lasów Państwowych, w nadleśnictwach: Bircza, Ustrzyki Dolne, Lesko, Brzozów. Tylko niewielki ich procent to własność prywatna. Dawniej dominowała w tym rejonie buczyna karpacka, z panującym bukiem i jodłą, z domieszką jawora, a w niższych położeniach grabu. Do dziś zachował się tu tylko fragment reliktowej puszczy karpackiej, pozostałe zbiorowiska leśne są silnie przekształcone. Najstarsze drzewostany znajdują się w północno-wschodniej części obszaru Natura 2000 Góry Słonne (projektowany Turnicki Park Narodowy). Łąki i pastwiska zajmują niewielkie powierzchnie, w znacznym stopniu są od lat

nieużytkowane. Teren odznacza się dużym zróżnicowaniu florystycznym. Zawdzięcza to położeniu nieopodal styku wszystkich 3 krain geobotanicznych wyróżnianych na terenie Polski: pontyjsko panońskiej (stepy ukraińskie), nizinno wyżynnej (Nizina Europejska) i górskiej (Karpaty), co skutkuje przejściowym charakterem roślinności.

Obszar Natura 2000 Góry Słonne został wyznaczony dla ochrony 7 siedlisk i 18 gatunków zwierząt.

Siedliska przyrodnicze:

- *6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (stan ochrony U2)
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (stan ochrony U1)
- 9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion) (stan ochrony XX)
- 9130 Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion) (stan ochrony U1)
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum) (stan ochrony U1)
- *9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani) (stan ochrony U1)
- *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (stan ochrony U1)

Gatunki zwierząt:

- Wilk Canis lupus (stan ochrony XX)
- Niedźwiedź Ursus arctos - D (nie jest przedmiotem ochrony w obszarze)
- Wydra Lutra lutra (stan ochrony XX)
- Ryś Lynx lynx (stan ochrony XX)
- Bóbr Castor fiber (stan ochrony XX)
- Mopek zachodni Barbastella barbastellus (stan ochrony XX)
- Traszka grzebieniasta Triturus cristatus (stan ochrony XX)
- Kumak górski Bombina variegata (stan ochrony XX)
- Traszka karpacka Triturus montandoni (stan ochrony XX)
- Minóg ukraiński Eudontomyzon spp. (stan ochrony U2)
- Minóg strumieniowy Lampetra planeri (stan ochrony XX)
- Głowacz białopłetwy Cottus gobio (stan ochrony XX)
- Brzanka Barbus peloponnesius (stan ochrony XX)
- Kiełb Kesslera Gabio kessleri (stan ochrony XX)
- Biegacz urozmaicony Carabus variolosus (stan ochrony FV)
- Zagłębek bruzdkowany Rhysodes sulcatus (stan ochrony U1)
- Zgniotek cynobrowy Cucujus cinnaberinus (stan ochrony FV)

Obszar Natura 2000 Góry Słonne jest też bardzo ważną ostoją ptaków. Jest tu jedno z najważniejszych miejsc występowania w Polsce orła przedniego (7 par, czyli jedna czwarta polskiej populacji!). Występują tu chronione gatunki dzięciołów, puszczyk uralski bocian czarny. Łącznie stwierdzono tu 17 gatunków ptaków lęgowych oraz 7 gatunków ptaków migrujących, wymienionych w Dyrektywie Ptasiej.

Głównym celem ochrony w obszarze Natura 2000 Góry Słonne powinno być utrzymanie wysokiej bioróżnorodności, przede wszystkim poprzez ochronę starodrzewi. Na pierwszy plan wśród przedmiotów ochrony wysuwają się:

- bezkręgowce - saproksyliczne chrząszcze związane z lasami pierwotnymi (zagłębek bruzdkowany, zgniotek cynobrowy);
- gatunki ptaków związane w okresie lęgowym z rozległymi terenami leśnymi o charakterze puszczańskim i leśno-łąkowymi lub łąkowymi wykorzystywanymi jako miejsce rozrodu i/lub żerowania (bocian czarny, orzeł przedni, orlik krzykliwy, trzmielojad, puszczyk uralski, dzięcioł białogrzbiety, derkacz);
- kręgowce dla których jest to obok Bieszczadów jedna z najważniejszych ostoi w Polsce, w tym duże drapieżniki (niedźwiedź brunatny, wilk, ryś);
- leśne siedliska przyrodnicze, w tym zarówno reprezentatywne i dobrze zachowane siedliska charakterystyczne o dużej powierzchni (buczyny karpackie, jaworzyny).

Omawiany obszar leży poza granicami Parku Krajobrazowego Gór Słonnych w odległości około 4000 m.

Dorzecze Górnego Sanu PLH180021

Teren obejmuje obszar leżący w dwóch jednostkach fizjograficznych:

Pogórze Bukowskie - jest to obszar o średniej wysokości ok. 400 m n.p.m., w większości zajęty jest przez tereny rolnicze. Na tym terenie leży w całości omawiana część doliny Sanoczka oraz dolina Sanu od ujścia Osławy do Sanoka.

Bieszczady Zachodnie - zaliczane są do Karpat Wschodnich, których zachodnią granicę wyznacza rzeka Osława, o średniej wysokości ok. 450 m n.p.m. Na tym terenie leżą: dolina Sanu od Myczkowiec do ujścia Osławy, omawiany odcinek Osławy, oraz pozostałe potoki.

San jest największym karpackim dopływem Wisły. Rzeka ma 443 km długości i zlewnię o powierzchni ok. 16900 km2. Zlewnia Sanu zajmuje 68% powierzchni województwa podkarpackiego. W części górskiej i podgórskiej dorzecza obserwuje się częste i znaczne zmiany stanów wody. Dolny fragment koryta rzeki został zmieniony w XIX i XX wieku, gdy prowadzono tu prace hydrotechniczne. Natomiast w środkowym i górnym biegu rzeki pozostało wiele fragmentów z korytem zbliżonym do naturalnego. San jest jedynym

dopływem Wisły mającym źródła w Karpatach Wschodnich. Oś główną obszaru stanowi rzeka San od zapory zbiornika Myczkowce do Sanoka. Dopełnieniem są dolne odcinki dużych dopływów Sanu: Hoczewki, Osławy z Tarniczką i Sanoczka. W obrębię ostoi spadek jednostkowy Sanu wynosi ok. 1,1 ‰, a szerokość rzeki od 60 do 120 m. Znaczna część zlewni porośnięta jest lasami, a cześć terenów nadrzecznych wykorzystywana jest rolniczo. Dno rzeki jest kamieniste. W części bliższej zapory w Myczkowcach dno zbudowane jest z litych płyt piaskowca, a drobny materiał jest wypłukany. Miejscami w dolnej części pojawiają się odcinki piaszczysto - żwirowe. Wg typologii rzek San zaliczany jest do średnich rzek wyżynnych - wschodnich. Od ujścia Osławy koryto Sanu ma szerokość przekraczającą lokalnie 150 m. Rzeka jest dość płytka i rzadko przekracza 1 m, ale miejscami głębokość sięga kilku metry. Wzdłuż brzegu występują zadrzewienia, a czasem łąki i pastwiska dochodzą do brzegu. Potoki Hoczewka, Tarnawka, Sanoczek są typowymi potokami fliszowymi, zaś Osława jest klasyfikowana jako mała rzeka fliszowa. Hoczewka uchodzi do Sanu w pobliżu wsi Hoczew, powyżej Leska. W ostoi znalazł się odcinek potoku z licznymi, malowniczymi progami skalnymi. Hoczewka i Tarnawka to górskie potoki z czystą wodą, kamienistym dnem szybkim prądem wody. Potoki są dość płytkie, ale miejscami pojawiają się doły o większej głębokości. Saneczek ma koryto o przebiegu naturalnym, z kamienisto - żwirowym dnem. Na całym odcinku widoczne są ślady zanieczyszczeń komunalnych. Osława stanowi granicę między Beskidem Niskim i Bieszczadami Zachodnimi. Jest to górska rzeka z szeroki, płytkim korytem. Charakterystyczną cechą są liczne wielkie głazy w dnie i poprzeczne progi skalne. W dolnym odcinku występują miejsca żwirowo - piaszczyste. Bardzo istotnym elementem w funkcjonowaniu ekosystemu Sanu i w dużym stopniu również jego dopływów, jest kaskada zapór w Solinie i Myczkowcach. Obiekty te całkowicie zmieniły reżim hydrologiczny rzeki i parametry fizyko - chemiczne wody. Sanoczek jest lewym dopływem Sanu, do którego uchodzi w Trepczy. Od ujścia w górę rzeki do drogi Krosno - Sanok brzeg rzeki porastają kilkumetrowej szerokości zarośla wierzbowe. Dalej do Pisarowic zarośla wierzbowe przechodzą miejscami w stosunkowo dobrze zachowanych dość szeroki pas łęgów wierzbowych z wierzbą kruchą i białą (Salix fragilis i S. alba). Na odcinku Pisarowce - Markowce w dolinie Sanoczka łęgi wierzbowe w zakolach rzeki są szerokie do 100 m. W samych Markowcach, lewy brzeg rzeki porasta parkowy las grądowy z licznymi starymi okazami grabów. W tym też miejscu występują niewielkie kamieńce nadrzeczne. Podobny charakter mają zbiorowiska roślinne do Pobiedna, gdzie stwierdzono na prawym brzegu płat grądu i niewielkie kamieńce. Za Pobiednem na moście do Zboiska znajduje się granica obszaru. San od Zapory w Myczkowcach do Zwierzynia niesie niewiele wody (do jej zrzutu z elektrowni poniżej Zwierzynia). Dolinę porastają na całym tym odcinku przycinane zarośla wierzbowe, które rosną również w korycie rzeki (zarośla wierzbowe przycinane są z uwagi na okresowe zrzuty wód powodziowych ze zbiornika w Myczkowcach). Na odcinku tym zwraca uwagę rezerwat przyrody nieożywionej "Ścianka Skalna w Myczkowcach", który porasta drzewostan złożony z sosny zwyczajnej (Pinus sylvestris) i dębu szypułkowego (Quercus robur). W runie rośnie uboga roślinność kserotermiczna z kłosownicą pierzastą Brachypodium pinnatum), szałwią okręgową (Salvia verticillata) i oleśnikiem górskim

(Libanotis pyrenaica). Lewy brzeg Sanu do Średniej Wsi porastają dobrze zachowane grądy z żebrowcem górskim (Pleurospermum austriacum). W dolinie rzeki miejscami znajdują się dobrze zachowane łęgi wierzbowe, szczególnie na wyspach i przy ujściu Hoczewki. Poniżej do Leska stromy lewy brzeg porastają zarośla wierzbowe z większym udziałem jesiona wyniosłego, klona jawora i lipy drobnolistnej. Na prawym brzegu bliżej Leska na stromych zboczach dobrze zachowane grądy. Przed samym Leskiem na skalistym podłożu są grądy z większym udziałem sosny zwyczajnej. Lewy brzeg w Lesku jest prawie pozbawiony drzew. Dalej za oczyszczalnią w Lesku na skalistym prawym brzegu są fragmenty muraw i grądy, na prawym brzegu dobrze zachowane łęgi wierzbowe. W zakolu w Woli Postołowej na prawym brzegu jest wąski pas łęgu wierzbowego z pióropusznikiem strusim (Matteucia struthiopterris). Lewy brzeg porasta tu bardzo dobrze zachowany las grądowy. W Postołowie na prawym brzegu na licznych wyspach dobrze zachowane łęgi wierzbowe. Na prawym brzegu przed Łukowicą na prawym brzegu są niewielkie fragmenty łęgów wierzbowych, które przylegają do grądów położonych na skalistym brzegu. Lewy brzeg na tym odcinku porośnięty jest przez wąski pas zarośli wierzbowych. Niżej dobrze zachowane grądy znajdują się u podnóża rezerwatu Góra Sobień i na lewym brzegu rzeki w okolicach Kocaby. Tu też na rzece San są duże wyspy z dobrze zachowanymi fragmentami łęgów wierzbowych. Mniejsze wyspy porasta mozga trzcinowa (Phalaris arundinacea). Gatunek ten porasta też wnętrze największej z wysp. Na prawym brzegu między linią kolejową a Sanem tuż za granicą Obszaru Naturowego znajdują się świeże łąki z dużym udziałem zimowita jesiennego (Colchicum autumnale). Od mostu kolejowego na Sanie do mostu drogowego w Sanoku oba brzegi Sanu porasta wąski pas drzewiastych zarośli wierzbowych. Zbiorowiska roślinne występujące w dolinie Sanu współtworzą ważny korytarz ekologiczny Dolina Wisły - Bieszczady. Do Ostoi włączono odcinek rzeki Osława od granicy Ostoi "Bieszczady" do ujścia oraz dolną Osławicę od Komańczy. Oba brzegi Osławicy, a dalej Osławy od Komańczy do Rzepedzi porośnięte są wąskim pasem drzewiastych wierzb. Prawy brzeg rzeki na tym odcinku przylega do lasów grądowych. Od Rzepedzi do Zagórza brzegi rzeki porastają miejscami lepiej, miejscami gorzej zachowane łęgi wierzbowe, a w miejscach gdzie rzeka podmywa brzegi rosną lasy grądowe. Warto zwrócić uwagę na zakole rzeki w pobliżu Wzgórza Klasztornego w Zagórzu i na zachód od drogi Zagórz -Lesko. Na południowych zboczach wzgórza opadającego do rzeki rosną ubogie murawy kserotermiczne z kłosownicą pierzastą (Brachypodium pinnatum), szałwią okręgową (Salvia verticillata), ciemiężykiem białokwiatowym (Vincetoxicum hirundinaria) i oleśnikiem górskim (Libanotis pyrenaica). Na odcinku tym w rzece rośnie wywłócznik okółkowy (Myriophyllum verticillatum). Od Zagórza do ujścia rzeki do Sanu brzegi porośnięte są przez ubogie zarośla wierzbowe. Kalniczka jest prawym dopływem Osławy, do której uchodzi w Tarnawie Dolnej. Od jej ujścia do miejscowości Łukowe oba brzegi rzeki porasta kilkumetrowej szerokości pas drzew z wierzbami i niewielkim udziałem innych gatunków liściastych – jesion wyniosły, dąb szypułkowy, klon jawor. Wyżej w górę rzeki do miejscowości Średnie Wielkie występują większe fragmenty łęgów wierzbowych z niewielkimi kamieńcami pozbawionymi roślinności ze śladami pozyskiwania żwiru, oraz niewielkie fragmenty lasków grądowych na obu brzegach. Większą część brzegów rzeki

Hoczewki zajmuje wąski pas drzewiastych wierzb i innych gatunków liściastych. Większe płaty zarośli wierzbowych i lasków gradowych obserwujemy w Nowosiółkach. W Hoczwi znajduje się ciąg malowniczych progów skalnych - pomnik przyrody nieożywionej.

Rozpatrywany w dokumentacji obszar od strony północno – zachodniej graniczy z ulicą Okulickiego. Na długości 240 m równolegle do ulicy w odległości około 100 m rozciąga się Dorzecze Górnego Sanu.

12.0. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY PRAWO WODNE.

Wody podziemne oraz wody powierzchniowe w ciekach naturalnych i w źródłach, z których te cieki biorą początek zaliczane są do strategicznych zasobów naturalnych kraju (Ustawa z dnia 6 lipca 2001 roku o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju – Dz.U.2001, Nr 97, poz. 1051) i w związku z tym nie podlegają przekształceniom własnościowym. Gospodarowanie tymi zasobami jest prowadzone w interesie dobra ogólnego. Szczegółowe zasady korzystania z tego dobra określa ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku „ Prawo wodne" (Dz. U. 2001, Nr 115, poz. 1229 z późniejszymi zmianami). Reguluje ona gospodarowanie wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności dotyczy:

- ochrony zasobów wodnych przed zanieczyszczeniem oraz niewłaściwą lub nadmierną eksploatacją,
- utrzymywania lub poprawy stanu ekosystemów wodnych,
- zaspokojenia potrzeb związanych z turystyką, sportem oraz rekreacją.

Przepisy ustawy zabraniają niszczenia lub uszkadzania brzegów śródlądowych wód powierzchniowych, tworzących brzeg wody budowli lub murów niebędących urządzeniami wodnymi oraz gruntów pod śródlądowymi wodami powierzchniowymi.

Od właściciela wód wymaga się między innymi zapewnienia swobodnego spływu wód powodziowych oraz lodów, dbałości o utrzymanie dobrego stanu ekologicznego wód oraz współudziału w odbudowywaniu ekosystemów zdegradowanych przez niewłaściwą eksploatację zasobów wodnych. Zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m. od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar. Zakaz ten nie dotyczy grodzenia terenów stref ochronnych ustanowionych na podstawie ustawy oraz obrębów hodowlanych ustanowionych na podstawie przepisów ustawy o rybactwie śródlądowym.

Strefy ochronne ustanawia się ze względu na ochronę zasobów wodnych, a w szczególności w celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia lub zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości. Podstawą prawną do ustanawiania stref ochronnych ujęć wody oraz obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych jest art. 51 ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku „Prawo wodne".

Na obszarze objętym opracowaniem, nie istnieją ujęcia wody posiadające wyznaczone strefy ochronne.

Obszary ochronne zbiorników wód podziemnych.

Na obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych obowiązują zakazy, nakazy oraz ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów lub korzystania z wody w celu ochrony zasobów tych wód przed degradacją. Podstawą prawną do ustanawiania obszarów ochronnych jest art. 51 oraz art. 60 ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku „Prawo wodne". Ustanawia je na drodze rozporządzenia dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej. Na obszarach ochronnych można zabronić wznoszenia obiektów budowlanych oraz wykonywania robót lub innych czynności, które mogą spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów lub wód, a w szczególności lokalizowania inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zakazy te są wiążące dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Na obszarze powiatu sanockiego znajdują się dwa z głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce (GZWP) - Zbiornik Warstw Krosno Bieszczady (nr 431) i Dolina rzeki San (nr 430). W punkcie obserwacyjnym Sanok-Olchowce – zlokalizowanym na obszarze GZWP nr 430 – Dolina rzeki San, ujmuje kredowe piętro wodonośne o naturalnym skoncentrowanym wypływie wód podziemnych, położone na terenie leśnym. Zgodnie z przyjętą klasyfikacja wody podziemne są dobrej jakości.

Analizowany obszar nie jest położony w obrębie żadnego wyznaczonego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych. Nie występują tutaj ujęcia wód powierzchniowych bądź podziemnych.

Ochrona przeciwpowodziowa.

Zgodnie z ust. 2 ustawy Prawo Wodne w przypadku terenów nieobwałowanych narażonych na powódź: „dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej sporządza studium określające w szczególności granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią, uwzględniające częstotliwość występowania powodzi, ukształtowanie dolin rzecznych, terasów zalewowych, strefę przepływu wezbrań powodziowych, tereny zagrożone osuwiskami skarp lub zboczy, tereny depresyjne oraz bezodpływowe."

Ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku „ Prawo wodne" (Dz.U. z 2001, Nr 115, poz. 1229 z późniejszymi zmianami) spośród obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wyodrębnia obszary bezpośredniego i potencjalnego zagrożenia powodzią. Do tych pierwszych, oprócz terenów międzywali, wlicza się również narażone na niebezpieczeństwo powodzi tereny nieobwałowane, których granice winny być wskazane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, na podstawie studium sporządzonym przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, o którym mowa w Art. 82 ust 2 Ustawy Prawo Wodne. Do czasu opracowania studium, dane o zagrożeniu powodziowym zawarte w planie miejscowym mają charakter informacyjny.

Ustawa narzuca ograniczenia dotyczące zagospodarowywania terenów zagrożonych bezpośrednio powodzią, które muszą być uwzględniane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:

- na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót, które mogą utrudniać ochronę przed powodzią, a w szczególności wznoszenia obiektów budowlanych, sadzenia drzew lub krzewów (za wyjątkiem upraw wikliny oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych) oraz zmiany ukształtowania terenów (Art. 83 ust. 2),
- dla terenów o szczególnym znaczeniu gospodarczym, społecznym lub kulturowym, przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się poziom wód maksymalnych o prawdopodobieństwie występowania raz na 100 lat (art. 84 ust. 2),
- dla zapewnienia szczelności i stabilności wałów przeciwpowodziowych zabrania się między innymi uprawy gruntu, sadzenia drzew lub krzewów w odległości mniejszej niż 3m. od stopy wału oraz wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów i rowów w odległości mniejszej niż 50m. od stopy wału (art. 85 ust. 1),
- w art. 40 ust. 3 ustawy zabrania się lokalizowania na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania.

Od zakazów tych może zwolnić decyzja dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, jeśli wystąpi istotna potrzeba ekonomiczna lub społeczna, a zwolnienie to nie spowoduje zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi.

13.0. OGRANICZENIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY PRAWO GEOLOGICZNE I GÓRNICZE.

Zgodnie z art. 51 ust 1. Ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku, Prawo geologiczne i górnicze, dla każdej kopaliny wyznacza się obszar górniczy. Jest to przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny. Art. 53 ust. 1 ustawy mówi, że dla terenu górniczego, to jest przestrzeni objętej przewidywanymi wpływami robót górniczych, sporządza się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Plan ten winien zapewniać bezpieczeństwo, ochronę środowiska i obiektów budowlanych oraz dawać możliwość prowadzenia robót górniczych. Integralną częścią planu jest projekt zagospodarowania złoża, który w szczególności winien zapewniać ochronę kopaliny.

Na obszarze opracowania nie wyznaczono obszaru ani terenu górniczego.

14.0. OGRANICZENIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY PRAWO BUDOWLANE.

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r – Prawo budowlane (tekst jednolity: z dnia 12 listopada 2010 r. (Dz. U. Nr 243, poz. 1623 z póź. zm.) określa między innymi zasady lokalizacji obiektów budowlanych, tak, aby gwarantowało to zachowanie odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych oraz ochrony środowiska. W szczególności, wymaga się ochrony przed hałasem i wibracjami, zapewnienia zaopatrzenia w wodę, energię elektryczną, energię cieplną, usuwania ścieków, wód opadowych i odpadów.

Bardziej szczegółowo sprawę lokalizacji budynków określa rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2002, 75, 690 z późniejszymi zmianami). Przepisy istotne z punktu widzenia ochrony środowiska w planowaniu przestrzennym zawiera w szczególności Dział II tego rozporządzenia, dotyczący zabudowy i zagospodarowania działki budowlanej (warunki gromadzenia odpadów stałych i ciekłych, uzbrojenie techniczne, odprowadzanie wód powierzchniowych, udział powierzchni biologicznie czynnej) oraz Dział VII, dotyczący warunków higienicznych i zdrowotnych (ochrona czystości powietrza, ochrona przed promieniowaniem jonizującym i polami elektromagnetycznymi, ochrona przed hałasem).

15.0. OCHRONA INTERESÓW OSÓB TRZECICH.

Ochrona uzasadnionych interesów osób trzecich polega na eliminowaniu uszczerbku, jakiego te osoby, ich mienie lub prawa mogą doznać przez zmianę sposobu korzystania ze środowiska wynikłą z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Uzasadniony interes osób trzecich jest wtedy, gdy osoba żądająca ochrony może wskazać podstawę prawną, roszczenia lub, jeśli ustalenia planu mogą bezpośrednio ingerować w sferę prawną tej osoby. Przepisy o ochronie własności nie mogą by podstawą żądania ochrony środowiska, jeśli prowadzona działalność odpowiada wymogom prawnym tej ochrony.

Do kręgu osób trzecich należą:

- właściciele nieruchomości, których dotyczą ustalenia w planie,
- osoby posiadające tytuł prawny do nieruchomości sąsiadujących z terenem opracowania,
- osoby, którym z mocy innych rozstrzygnięć administracyjnych służy prawo do korzystania z określonych elementów środowiska, a którym prawo to może ograniczone działaniem inwestora (dotyczy to np. administratorów stref ochronnych czy ujęć wody),

Do kręgu osób trzecich nie należą natomiast osoby znajdujące się na terenie opracowania, których interesy nie mają charakteru prawnego, ale wyłącznie interesy faktyczne, oparte o określone oczekiwania i potrzeby. Nie będą miały interesu prawnego te osoby, które doznają skutków ustaleń planu w sposób pośredni, kiedy to środowisko występuje w roli nośnika zanieczyszczeń lub uciążliwości przenosząc je z terenów nie objętych planem.

Możliwości wystąpienia kolizji ustaleń planu z interesami osób trzecich:

- ustalenia planu nie mogą zawierać nakazów kierowanych do osób trzecich czy też upoważnień dla inwestorów do podjęcia działań naruszających interes osób trzecich (np. wykonania urządzeń ochronnych na gruntach osób trzecich),
- ustalenia planu powinny zawierać rozstrzygnięcia niezbędne dla ochrony uzasadnionych interesów osób trzecich (np. potrzeba podjęcia negocjacji z sąsiadami na etapie projektowym realizacji ustaleń planu),
- ustalenia planu winny gwarantować ochronę przed uciążliwościami powodowanymi przez hałas, wibracje, zakłócenia elektryczne, promieniowanie oraz zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem powietrza, wody i gleby (art. 5. Prawa budowlanego),
- utrudnienie dostępu do drogi publicznej, pozbawienie możliwości korzystania z wody, energii elektrycznej i cieplnej oraz ze środków łączności, dopływu światła dziennego do pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi, (art. 5. Prawa Budowlanego),

- ustalenia planu naruszają prawo osób trzecich do zagospodarowania terenu, do którego mają tytuł prawny oraz do ochrony własnego interesu prawnego, przy zagospodarowywaniu terenów należących do innych osób (Art. 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

16.0. PROGNOZA KIERUNKÓW I INTENSYWNOŚCI NIEPOŻĄDANYCH PRZEKSZTAŁCEŃ ŚRODOWISKA.

Prognoza polega na określeniu tendencji niepożądanych przekształceń i degradacji środowiska, które może spowodować przyszłe użytkowanie i zagospodarowanie. Prognoza ma więc odpowiedzieć na pytanie: jakie będą skutki i natężenie przyszłych zmian zachodzących w środowisku pod wpływem istniejącego zagospodarowania i użytkowania terenu.

Rozwój przestrzenny miasta wymaga wskazania nowych terenów pod zabudowę usługową i produkcyjną, w taki sposób by nie zajmowała ona terenów najcenniejszych pod względem przyrodniczych. Na omawianym terenie można się spodziewać rozwoju procesu urbanizacji tego terenu z ukierunkowaniem na funkcje usługowo – produkcyjne i stopniowe zubażanie wartości przyrodniczych. W wariancie optymistycznym postępować będzie umiarkowana zabudowa tego terenu w taki sposób, że nie będzie stanowić ona bariery przerywającej połączenia przyrodnicze tego terenu z sąsiednim kompleksem leśnym. Wariant pesymistyczny, to doprowadzenie do całkowitego zabudowania terenu przy jednoczesnym niewystarczającym wyposażeniu w infrastrukturę, a w szczególności w instalację odprowadzania ścieków i wód opadowych. Lokalizacja tego typu obiektów może stanowić poważne centrum absorpcji ruchu samochodowego może zwiększyć uciążliwość hałasu na drogach dojazdowych.

17.0. PLANOWANIE.

Planowanie miejscowe musi zapewnić ochronę wszystkich elementów środowiska oraz winno się opierać na takim rozmieszczeniu obiektów konfliktowych, aby nie były wzajemnie uciążliwe. Niniejszy dokument, a w szczególności ten rozdział opracowania powinien ułatwić urbanistom takie właśnie planowanie przestrzeni przy jednoczesnym uszanowaniu ich walorów przyrodniczych i krajobrazu kulturowego.

Wskazań terenów przydatnych do pełnienia różnych funkcji społeczno-gospodarczych dokonano poprzez zawężane pól potencjalnych możliwości wykorzystania terenu przez stosowanie kolejnych kryteriów:

- Bariery prawne i fizjograficzne; obszary, które ze względu na niską przydatność, występowanie różnych ograniczeń lub też o bardzo wysokich wartościach przyrodniczych nie zostaną wskazane do realizacji żadnych funkcji społeczno-gospodarczych, wchodzą w skład systemu terenów otwartych i pełnia przede wszystkim funkcje regulacyjne w stosunku do procesów zachodzących w środowisku. Funkcje przyrodnicze pełnią obszary od dużej wrażliwości na działalność antropogeniczną.
- Odporność środowiska na oddziaływania wynikające z poszczególnych funkcji, jeśli jest ona niska – funkcję należy wykluczyć lub ograniczyć intensywność jej realizacji.
- Konfrontacja funkcji z jakością środowiska, w przypadku, gdy przekroczone są normy środowiskowe, odstąpiono od wskazywania tej funkcji lub podano precyzyjne zalecenia dotyczące ograniczenia uciążliwości.

W pierwszej kolejności, zgodnie z zaleceniami Karty Ateńskiej, wyznaczono „system terenów biologicznie czynnych, w formie zielonych korytarzy penetrujących miasto tak, aby zapewnić różnorodność biologiczną."

System przyrodniczy miasta.

Obszar miasta nie stanowi wyodrębnionej i samodzielnej jednostki przyrodniczej, ale funkcjonuje dzięki licznym powiązaniom z otaczającymi go elementami przyrodniczymi tworząc spójny system. Na system ten składają się obszary węzłowe i węzły powiązane ze sobą i z regionalnym systemem przyrodniczym za pomocą korytarzy ekologicznych oraz lokalne struktury przyrodnicze jakimi są wyspy ekologiczne wśród miejskiego zainwestowania tworzące niewielkie, ale nie bez znaczenia w mieście biocentra: zieleńce, parki miejskie, ogrody przydomowe i nieużytki.

Podstawową funkcją korytarzy ekologicznych jest natomiast zapewnienie ciągłości systemu poprzez stworzenie odpowiednich warunków przepływu materii, energii i informacji pomiędzy obszarami węzłowymi i węzłami. Korytarze nie muszą być bogate w walory przyrodnicze, lecz mają sprzyjać przekazywaniu tych walorów pomiędzy obszarami.

Różnorodność szaty roślinnej w Sanoku charakteryzuje się składem gatunkowym zbliżonym do lesistych zboczy Gór Słonnych – widocznej w mikroskali na terenie parku miejskiego. Drzewostan ten w dużej mierze zdominowany jest przez trzy gatunki tj. jesion wyniosły, grab zwyczajny oraz lipę drobnolistną. Pozostałe gatunki to m.in. klony, wiązy, dęby, modrzew

europejski, buk zwyczajny, wierzba iwa, oraz jarząb pospolity. Okalające Sanok (Olchowce, Posada) od południa i wschodu Góry Słonne są gęsto porośnięte naturalną dla tego rejonu buczyną karpacką.

Centralna część obszaru miasta usytuowana jest w zasięgu korytarza ekologicznego rzeki San, która dzieli Sanok na część wschodnią i zachodnią.

Teren położony przy ulicy Okulickiego sąsiaduje od zachodu z obszarem leśnym, posiadając tym samym słabe połączenia z przyrodnicze.

Tereny wymagające rekultywacji.

Na terenach objętych opracowaniem nie występują obszary głęboko zdegradowane w obrębie których konieczna byłaby rekultywacja.

Wskazania terenów dla rozwoju funkcji użytkowych.

Po przeanalizowaniu istniejących konfliktów lub możliwości powstawania konfliktów potencjalnych, dla każdej z wyodrębnionych wcześniej jednostek wskazano do realizacji te funkcje, które są najbardziej uzasadnione z uwagi na warunki przyrodnicze oraz z punktu widzenia społeczno – ekonomicznego.

Walory terenu objętego opracowaniem:

- Duży udział powierzchni biologicznie czynnych.
- Korzystne warunki bioklimatyczne.
- Korzystne warunki geologiczno – inżynierskie.

Problemy ochrony środowiska:

- Zagrożenie hałasem drogowym od ulicy Okulickiego, oraz projektowanych dróg wewnętrznych.
- Brak systemu kanalizacji wodno - ściekowej.

18.0. WNIOSKI.

Planowane zagospodarowanie obszaru pod zabudowę usługową i produkcyjną wraz z potrzebną infrastrukturą uwzględnia warunki fizyczno-geograficzne określone w opracowaniu ekofizjograficznym. Wg opracowania na analizowanym terenie nie ma przeciwwskazań do przeznaczenia terenów w sposób przewidziany w zapisach i projekcie planu. Na terenie opracowania nie występują tereny zalewowe, których zasięg należałoby wziąć pod uwagę.

Dla ochrony środowiska i przyrody winny zostać spełnione następujące zasady:

1) wymagania w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ochrony przed wibracjami i oddziaływaniem pól elektromagnetycznych należy realizować zgodnie obowiązującymi przepisami odrębnymi,
2) należy wprowadzić zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko – według przepisów odrębnych – za wyjątkiem:
   a) modernizacji, rozbudowy i budowy dróg publicznych i związanych z nimi urządzeń,
   b) modernizacji, rozbudowy i budowy sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
3) zaopatrzenie w ciepło należy realizować przez stosowanie ekologicznych i niskoemisyjnych źródeł, takich jak: energia elektryczna, gaz przewodowy, gaz propan-butan, olej opałowy oraz paliwa stałe z wykorzystaniem odpowiednich technologii spalania,
4) należy dążyć do wykorzystywania niekonwencjonalnych źródeł energii, w tym wykorzystania energii słonecznej,
5) należy wprowadzić nakaz podczyszczanie wód opadowych i ścieków opadowych pochodzących z terenów dróg, placów, parkingów oraz innych nawierzchni utwardzonych przed ich wprowadzeniem do kanalizacji z zastosowaniem osadników i separatorów substancji ropopochodnych,
6) prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z uwzględnieniem segregacji odpadów u źródeł ich powstawania z jednoczesnym wyodrębnieniem odpadów niebezpiecznych, zgodnie z przepisami odrębnymi i zasadami określonymi dla gminy Sanok,
7) dla ochrony krajobrazu i środowiska kulturowego, z uwagi na stan środowiska przyrodniczego i waloru krajobrazowe w obszarze objętym planem, z uwzględnieniem aktualnego zagospodarowania terenów sąsiednich należy:
   a) wprowadzić ograniczenia wysokości projektowanej zabudowy,
   b) wprowadzić maksymalne, nieprzekraczalne powierzchnie planowanej zabudowy,

c) wprowadzić nieprzekraczalne linie zabudowy ze szczególnym uwzględnieniem przestrzeni tras komunikacji publicznej, stanowiących element kształtowania krajobrazu,

8) modernizacja, rozbudowa i budowa systemu zaopatrzenia w wodę**:**
   a) należy uzbroić teren w sieć wodociągową,
   b) należy wprowadzić obowiązek podłączenia działek budowlanych i budynków do sieci wodociągowej,
9) modernizacja, rozbudowa i budowa systemu odprowadzania ścieków:
   a) teren należy uzbroić w kanalizację rozdzielczą.
   b) docelowo wszyscy użytkownicy muszą być podłączeni do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej,
   c) należy wprowadzić obowiązek odprowadzenia ścieków poza obszar objęty planem,
   d) dopuszcza się do czasu realizacji zbiorczej kanalizacji sanitarnej odprowadzanie ścieków do zbiorników bezodpływowych z obowiązkiem ich wywozu do punktu zlewnego przy oczyszczalni ścieków,
   e) należy wprowadzić całkowity zakaz odprowadzania ścieków metodą rozsączkowania na całym terenie objętym planem,
10) modernizacja, rozbudowa i budowa systemu odprowadzenia wód opadowych:
   a) teren należy uzbroić w kanalizację wód opadowych,
   b) wody opadowe z terenów utwardzonych (drogi publiczne, tereny zabudowy produkcyjnej) należy odprowadzić do kanalizacji wód opadowych ewentualnie do odbiornika znajdującego się poza tymi terenami,
   c) do czasu realizacji kanalizacji deszczowej dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych do rowów przydrożnych – po uprzednim ich podczyszczeniu,
   d) dopuszcza się magazynowanie wód opadowych odprowadzanych z powierzchni dachowych (w celu ich gospodarczego wykorzystania - między innymi do pielęgnacji zieleni, mycia nawierzchni utwardzonych itp.) do zbiorników zamkniętych podziemnych lub naziemnych, usytuowanych na działce lub w terenie inwestycji,
   e) dopuszcza się możliwość powierzchniowego odprowadzania wód opadowych z terenów nieutwardzonych przy uwzględnieniu przepisów odrębnych, pod warunkiem nienaruszenia stosunków wodnych terenu.
11) zaopatrzenie omawianego obszaru w ciepło:
   a) należy ustalić zasadę zaopatrzenia w ciepło zabudowy położonej we wszystkich terenach objętych planem przez zastosowanie najlepszej dostępnej techniki wykorzystywanej w jego wytwarzaniu z niskoemisyjnych źródeł, w tym: energii elektrycznej, gazu przewodowego, gazu propan-butan oraz paliw stałych z wykorzystaniem odpowiednich technologii spalania,
   b) należy dążyć do wykorzystywania niekonwencjonalnych źródeł energii, w tym stosowanie między innymi kolektorów słonecznych oraz pomp ciepła,

c) do ogrzewania budynków oraz ciepłej wody użytkowej należy wykorzystywać źródła już istniejące zlokalizowane poza obszarem objętym planem.

12) gospodarka odpadami:

gospodarkę odpadami należy prowadzić zgodnie z uwzględnieniem segregacji odpadów u źródeł ich powstawania, z jednoczesnym wyodrębnieniem odpadów niebezpiecznych, zgodnie z przepisami odrębnymi i zasadami określonymi dla miasta i gminy Sanok.

Należy wprowadzić nakaz wytworzenia zieleni izolacyjnej w postaci kompozycji drzew i krzewów w pasie terenu przylegającego do terenów dróg publicznych.

19.0. DOKUMENTY I MATERIAŁY WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU EKOFIZJOGRAFII.

Opracowanie ekofizjograficzne dla terenu zlokalizowanego w obrębie Sanoka sporządzono w oparciu o dokumentacje i opracowania, które wymieniono poniżej:

- WIOŚ Rzeszów. Informacja o stanie środowiska.
- WIOŚ Rzeszów. Ocena roczna jakości powietrza w województwie podkarpackim.
- Econet – Polska. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej Fundacja IUCN.
- Kostowski M. Zarys koncepcji sporządzania opracowań ekofizjograficznych.
- Klimaszewski M. Geomorfologia PWN Warszawa, 2002r.
- Kondracki J. Geografia regionalna Polski PWN, Warszawa 2002r.
- Mapa geośrodowiskowa Polski, arkusz 1041 „Sanok" 1:50 000, Państwowy Instytut Geologiczny, 2007, Warszawa.
- Paczyński B., Sadurski A., [red.] 2007, *Hydrogeologia regionalna Polski*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.
- Mapa hydrogeologiczna Polski, arkusz 1041 „Sanok" 1:50000, Państwowy instytut Geologiczny, 1998, Warszawa.
- WOŚ A., Klimat Polski PWN Warszawa.
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Sanoka (Uchwała Nr XV/109/1999 Rady Miasta Sanoka z dnia 29 czerwca 1999 roku – z późniejszymi zmianami.
- Miejscowy Plan Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego m. Sanoka 1986.